Jõelähtme vallaleht

NR. 146
JUULI-AUGUST 2009

SISUKORD

Neeme külas uus unikaalne lasteaed

Loo lasteaia ehitus jätkub täie hooga

Võitlus õiglaste kütte- ja soojahindade eest

Vallavalitsus esitas konkursile Kallavere ja Neeme külad

Elsa Rikandi kultuuripreemia 2009

KOSTIVERE MÕISA PÄEV
29. augustil 2009 kell 15.
630 aastat mõisa esmamainimisest.
Riietu mõisapeole kohaselt.
15.00 Pidulik avamine, pajatab kunstiajaloolane Jüri Kuuskemaa, nõukogude aeg nii pildis kui filmis.
16.00 Klassikalise muusika kontsert Loo ja Kostivere õpilastelt.
17.00 Mõisalaste tubateater.
18.00 Vanaaegsed tantsud ja mängud.
19.00 Vanamuusika ansambel Hortus Musicus. Kunstiline juht Andres Mustonen.
- Kohvik ja keskaegsed road.
- Fotokonkursi "Meie lemmikud" võitjate väljakuulutamine: www.Kostivere.com.
- Kohal päevapiltnik, kes jäädvustab sind sõprade seltsis, nagu tehti sajand tagasi.
- 16.30 ja 17.30 ekskursioonid mõisas

Võimalus endale mälestuseks valmistada mõisa vapiga meene.
Sissepääs tasuta.

- Loo Keskkooli pidulik avamine toimub esmaspäeval, 31. augustil kell 12.00.
- Ajavahemikul kell 14.30–16.00 on uus kool avatud kõigile tutvumiseks.
- Teisipäeval, 1. septembril kell 12.00 toimub Loo Keskkooli esimeste klasside aktus.
- Kell 10.00 toimub aktus 2.–12. klassi õpilastele.
- 1. septembril on Loo Keskkooli uksed avatud kõikidele ajavahemikul 15.00–18.00.

Loo Keskkool jälle nagu uus

Priit Põldma
Abivallavanem

Nüüd sai koolimaja tõesti valmis. Täpselt tähtajaks andis ehitaja meile üle kvaliteetselt renoveeritud hoone. Lõputud arutelud, töökoosolekud ja läbirääkimised on läinud meelest, rõõm uuest majast liigutab meid kõiki: lapsi, õpetajaid ja vallaametnikke.

Algava õppeaasta lävel Jõelähtme valla suurimas koolimajas ringi liikudes meenub ajalugu – omal ajal oli Loo Keskkool teatud mõttes arhitektuuri tippsaavutus. Mis teha, aga nii on, et minevikuta pole tulevikku. Ligi kolmkümmend aastat tagasi 1. septembril 1982 avati Loo Lasteaed-Algkool, mis oli esimene omataoline Nõukogude Liidus. Kooli loomist vedas Tallinna Näidislinnuvabriku direktor Aleksander Lind. Tolleaegsetest pedagoogidest on tänaseni tegusad ja jäänud rivvi õpetajad Sirje Aava, Tiiu Kivirähk, Leili Värte ja Milvi Valvik.

1. septembril 1987 kell 14.00 toimus juba uue koolihoone pidulik avamine. Omanäoline avara siseõuega ringhoone sai kuulsaks üle terve Eesti. Kuna õpilasi oli ligi kolmsada, siis võeti 1988. aastal kindel suund keskkooli loomisele. Ajapikku aga linnuvabriku hiilgus kadus ja mõte juba keskkooliks kasvanud haridustempli laiendamisest jäi soiku. Koos majandusraskuste ja ühiskonnakorra vahetumisega raugesid remondimõtted paratamatult. Valla tulubaas oli taasiseseisvumise algusaastal küllalt tagasihoidlik, koolimaja täitis oma ülesanded kuidagi ära ja valla kulud-tulud said enam-vähem tasa, ülikallis remont ei tulnud siis kõne allagi.

Sügisel 2008 lõpuks siiski remonditööd algasid ja on tänaseks jõudnud lõpusirgele. Selle aasta 1. septembril võtab meie suurim koolihoone õpilasi vastu värskelt remonditud klassides. Seestpoolt ei meenuta miski, et tegu oleks remonditud hoonega, sest maitsekas sisekujundus, erksad värvitoonid, uus sisustus loovad mulje täiesti uuest hoonest. Remondi käigus ehitati majale muu hulgas uus ventilatsioonisüsteem, rekonstrueeriti veevarustus ja kanalisatsioon, soojustati katus ja sokkel. Uue ilme sai ka kooli territoorium – laiendati parklat ning sisehoovi, parandati kõnniteid ja haljastust. Vald peab tagama lastele hariduse võimalikult kodukoha lähedal, õpetajatel peab olema sõbralik töökeskkond.

Omanäoline avara siseõuega ringhoone sai kuulsaks üle terve Eesti.

Tänan Loo Keskkooli õpetajaid ja teenindavat personali kannatlikkuse eest. Kindlasti pole teil kerge olnud järjest rohkem lagunevas koolihoones anda õpilastele väga kvaliteetset haridust ja kasvatada neid tublideks inimesteks. Loo kool on kuulus kui tunnustatud keeltekool, pea igal aastal on vallavalitsus saanud tänada mõnd medaliga lõpetajat või vabariikliku tunnustuse pälvinud õpetajat. Eraldi tänu väärib ka personali remondiaegne mõistev suhtumine. Inimesed tegid palju väga vajalikku vabatahtlikku tööd. Koristusfirmade palkamise asemel saime päris suure summa raha suunata ehitustegevusse. Mis parata, oluliselt lühemaks jäi kooli juhtkonna suvepuhkus. Suur tänu kõigile Loo aleviku elanikele, kelle harjumuspärast elu keset alevikku toimuv kooliremont mõnevõrra häiris.

Loodetavasti innustab uuenenud koolimaja igaüht võimalikult hästi õppima ja õpetama ning hoidma oma kodukohta. Kena edukat õppeaastat kõigile, kes varsti sammud jälle kooliteele sätivad! Kohtumiseni 1. septembril!

Volikogu veerg

Väino Haab
volikogu esimees

Hea lehelugeja, märkamatult on saabunud august, suvi on jõudnud lõpusirgele.

Lõpusirgele hakkab jõudma ka Jõelähtme valla volikogu kuuenda koosseisu valitsemisaeg. Erinevalt paljudest teistest valdadest on meie valla rahaline seis suhteliselt rahuldav, eelarvesse on tulumaksu laekunud küll vähem kui eelmisel aastal, kuid paremini, kui eelarvesse konservatiivselt planeerisime. Seetõttu on võimalus lisaks valminud Loo keskkoolile ja Neeme lasteaiale jätkata ka Loo lasteaia juurdeehitust.

Volikogu puhkuse-eelne korraline 52. istung toimus 30. juunil, mistõttu pole lehelugejatele saanud olulistest otsustest ülevaadet anda. Kuna ukse ees on kohaliku omavalitsuse valimised, siis lühidalt otsustest, mis on seotud volikogu ja valimistega. Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja lähtudes rahvastikuregistri andmetest, määras vallavolikogu järgmise volikogu koosseisu liikmete arvuks 17. Samuti kinnitasime valla valimiskomisjoni esimehe, kelleks määrati ametikohast tulenevalt vallasekretär Leho Kure, ja liikmed koosseisus Tõnu Truumaa, Maria-Marika Kurvet, Ülo Laanemets, Laine Mei, Urve Mesilane ja asendusliikmeks Helle Hütsi.

Järgnevalt kinnitati Jõelähtme Vallavalitsuse 2008. majandusaasta aruanne. Aruande mahukuse tõttu ei hakka me sellel pikemalt peatuma, kuid asjast huvitatutel on aruandega võimalik tutvuda kodulehel aadressil www.joelahtme.ee.

Vallavalitsus esitas 2009. aasta eelarve lisaeelarve eelnõu.2009. aasta riigieelarve teise lisaeelarve vastuvõtmisega ning sellest tuleneva hariduskulude eraldiste vähenemisega seoses on Jõelähtme Vallavalitsuse poolt koostatud valla 2009. aasta esimese lisaeelarve projekt. Lisaeelarve eesmärk on viia valla 2009. a eelarve kooskõlla negatiivsest riigieelarvest tulenevate eelarve mahtu vähendavate mõjudega nii tulude kui kulude osas. Lisaeelarve eelnõuga paralleelselt esitati volikogule kinnitamiseks määruse eelnõu Jõelähtme valla munitsipaalkoolide pedagoogide töötasustamise aluste kohta muudetavates eelarvetingimustes. Vabariigi Valitsuse määrusega jäävad õpetajate palga alammäärad 2009. aasta II poolaastal 2008. aasta tasemele.

Lastevanemate jaoks olulise otsusena nõustus volikogu rahaliste kohustuste võtmisega kuni 4,3 miljoni krooni ulatuses Loo lasteaia rekonstrueerimise kulude katteks. Jõelähtme Vallavalitsusel oli vaja nõusolekut rahaliste kohustuste võtmiseks 2009. aasta eelarves hankelepingu sõlmimiseks rekonstrueerimise summa ulatuses. Loo lasteaia ehituseks vajalikud vahendid on Jõelähtme valla 2009. aasta eelarves seotud tuludega vara müügist. Järgmise päevakorrapunktina avaldas volikogu oma arvamuse Jägala II geoloogilise uuringu loa taotluse kohta Keskkonnaametile, milles Jõelähtme Vallavolikogu pidas põhjendamatuks Jägala II geoloogilise uuringu loa väljastamist Avermont Invest OÜ-le Ruu küla Tammiku maaüksusel.

Tulemas on heade mõtete aeg, kus mitmed järgnevate aastate sihid omandavad selgema vormi

Kinnitati volikogu otsus algatada "Jõelähtme kirikumõisa hoonete ja maade baasil "Avatud õppe- ja rekreatsioonikeskuse Meele Vald" rajamise ettevalmistamine" väljaarendamise kava ning keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille eesmärk on rajatava keskuse energiamajanduse, vee- ja kanalisatsioonisüsteemi kontseptuaalsete lähtekohtade koostamine ja rekreatsioonikeskuse väljaarendamine.

Esitati taotlus Harju maavanemale taotleda munitsipaalomandisse Jõelähtme vallas Iru külas asuv Iru puhkeala maaüksus. Puhkeala kõrval on Iru küla külaplats. Väga tihedalt asustatud Iru külale on olemasolev külaplats jäänud kitsaks, seal ei ole võimalik korraldada jaanituld ega suuremaid külaüritusi. Taotletav külaplats asub endise Nehatu mõisa õigusvastaselt võõrandatud Antsu 15 maaüksusel ning on õigustatud subjektile kompenseeritud terves ulatuses.

Üsna pea, oktoobris, seisab vallarahval ees ka oluline sündmus valla tuleviku üle otsustamisel. Lähenevad sügisesed kohaliku omavalitsuse volikogude valimised pakuvad huvi nii kodanikele kui ka kandidaatidele. Tallinnas on valimisreklaamid juba väljas ja valimisvõitlus täies hoos. Loomulikult püüavad erakonnad, valimisliidud ja üksikkandidaadid kuidagi eristuda ja teistest paremana näida. Tulemas on heade mõtete aeg, kus mitmed järgnevate aastate sihid omandavad selgema vormi. Kahjuks põhjustab konkurents alati pingeid ja viimasel ajal olen märganud selles osas ka negatiivseid ilminguid. Mitmed poliitilised jõud on alustanud nn negatiivset valimisvõitlust, kus põhiaur on suunatud konkurentide mustamisele. Kutsun siinjuures kõiki erakondi ja valimisliite keskenduma siiski positiivsetele programmidele, et anda valijatele reaalne võimalus otsustada valla tuleviku üle.

Soovin edu meile kõigile! Püüame lähenevas sügises näha rohkem kauneid sügisvärve!

Neeme sai uue kauni lasteaia

Merike Metstak

19. veebruaril 2008 külastas siseminister Jüri Pihl Jõelähtme valda.

Külaskäigu eesmärk oli Siseministeeriumile kuulunud endise piirivalve koertekooli kompleksi üleandmine Neeme lasteaed-algkooli laiendamiseks. Vabariigi Valitsus andis nõusoleku riigimaa hoonestusõigusega koormamiseks Jõelähtme vallavalitsuse kasuks tingimusel, et hoonestusõiguse tähtaeg on 50 aastat. Riigi ja valla vahelises lepingus seisab, et hoonestaja on kohustatud tagama ehitise sihtotstarbelise kasutamise, milleks on hoonestusõiguse ala kasutamine sotsiaalmaana. Vallavolikogu otsusega pandi paika, et uues hoones hakkab tööle lasteaed-algkool. Hoonestusõiguse seadmisega valla kasuks saavutati suur eesmärk – lõpuks ometi pääsevad lapsed vanast renditud majast ja kasinatest oludest kaasaegsetesse ruumidesse. Aastaid kestnud asjaajamine ja lobitöö kandis vilja, ühtviisi usinasti tegutsenud vallavalitsejad ja kohalikud aktivistid võivad rahul olla. 2009. aasta kevadel alustas vald hoone korrastamist, aga ega kümme aastat tagasi rajatud hoone väga kapitaalset remonti vajanudki. Koertekooli lasteaiaks kohaldamiseks kulus täpselt 5,1 miljonit krooni. Tööd laabusid üsna kiiresti, õueala korrastati talgute korras ja juba suveks võinuks uues majas tööd alustada. Vallavalitsus tänab Neeme küla elanikke, lapsevanemaid ja kõiki häid abilisi, kes vabatahtlikult tulid appi, et aidata kaasa uue lasteaia kiirele kasutuselevõtmisele. Neeme uus lasteaed avatakse ametlikult 31. augustil.

Kui laps ei mahu lasteaeda

Jõelähtme Vallavalitsuse hariduse-, kultuuri- ja sotsiaalosakond

On rõõm tõdeda, et Jõelähtme vallas sünnib aasta-aastalt järjest rohkem lapsi, kuid kahjuks varjutab suurt rõõmu mure lasteaiakohtade pärast.

Praegu on Jõelähtme valla lasteaedades järjekorras kokku 241 last.

Vald pakub alternatiivina kompensatsiooni nii eralasteaedades käivatele lastele kui ka lapsehoiuteenust kasutavatele peredele. Käesoleval aastal on kompensatsiooni suurus kuni 3000 krooni kuus.

Eralasteaiad

Enamik kohalikke omavalitsusi toetab peresid, kelle lapsed mingil põhjusel ei ole mahtunud munitsipaallasteaia nimekirja. Meie vallast nimetatud toetuse saamiseks peab laps olema rahvastikuregistri andmetel Jõelähtme valla elanik ning edasise teeb juba lasteasutus ise (toetuse taotlemine ning maksmine toimub lasteasutuse ja vallavalitsuse vahelise arveldamise teel). Vanematel tuleb vaid eralasteaeda teavitada toetuse olemasolust kohalikus omavalitsuses. Siiski ei oma mitte kõik eralasteaiad kehtivat koolitusluba, arengukava ning muid vajalikke dokumente, mistõttu ei kuulu nad toetuste saajate hulka. Seega on mõistlik eelnevalt küsida, kas lasteaed, kuhu laps panna soovitakse, kuulub doteeritavate lasteasutuste nimekirja.

Lapsehoiuteenused

Alternatiiviks munitsipaallasteaiale on mitmed lapsehoiuteenused. Vald maksab lapsehoiuteenuse toetust tingimusel, et nii lapsevanem kui ka laps on alates jooksva aasta 1. jaanuarist registreeritud Jõelähtme valla elanikuks ning teenust pakkuv asutus omab maavanema väljastatud kehtivat tegevusluba. Teenust võib pakkuda ka füüsilisest isikust ettevõtja, kuid ka siin on vajalik tegevusloa olemasolu. Lisatingimusena peab lapsehoiuteenust kasutava pere laps olema mõne munitsipaallasteaia järjekorras ega tohi olla mõne lasteasutuse nimekirjas. Vanemahüvitisega paralleelselt lapsehoiuteenuse toetust ei maksta.

Tallinnas on mitmeid lastekeskusi, kuhu saab lapse hoiule jätta. Samuti on vallal head suhted Rae lapsehoiuteenuse pakkujaga Naljatilk. Lisaks on Jõelähtme vallal olemas oma lapsehoidjate MTÜ Lõbus Põnn, mille liikmeteks on lapsehoidjakoolituse läbinud ning tegevusloa omandanud inimesed Jõelähtme vallast. Hetkel on Lõbusas Põnnis kuus toredat lapsehoidjat, kellel on kogemusi lastega töötamisel ning tahtmist ja indu lastega tegelemiseks ning nende arendamiseks.

Lõbusa Põnni põhieesmärgiks on lapsehoiuteenuse pakkumine Jõelähtme valla lastele.

Täpsemat infot saate MTÜ Lõbus Põnn juhatuse liikmelt Reige Ersilt telefonil 56638899 või e-posti aadressilt kari_kakar@hotmail.com.

Lisainfot toetuste taotlemise, määramise ning väljamaksmise kohta on võimalik saada aadressil www.joelahtme.ee, alajaotuse "Sotsiaalhoolekanne" alt.

Teen tööd, mis on mu hobi

Merike Metstak
toimetaja

Kaheksakümnendatel aastatel taheti väikeste maakultuurimajade uksed naeltega kinni lüüa. Uutmisagoonias kultuurijuhtide peas oli lõõmama löönud suur plaan – päevinäinud ja kasutuna näiv Jõelähtme rahvamaja hoone tuleb maatasa lükata.

Paljud väikesed maarahvamajad pandigi kinni. Tallinnasse jõuab siit paarikümne minutiga kultuurinälga kustutama. Külanõukogu ja kultuurirahva vastuseis oli sama tugev kui rahvamaja ees seisva iidse kivisilla paesed kaared. Võimalik, et punajuhid tüdinesid vaidlemisest, lõid käega ja jätsid asja sinnapaika. Siis hoidis rahvamaja käigus Maie Jakobi ja nüüd, viimased kaksteist aastat jällegi Maie – tänavuse üleriigilise külateatrite festivali parima lavagrupi näitejuht Maie Ramjalg. Žüriis sahistati, et Maie tegi silmad ette isegi kutselise teatri lavastusele "Biedermann ja tulesüütajad". Istusime rahvamaja tagaõuele õunapuude alla jutustama. "See välgatus külateatrite festivalil ei tähenda veel seda, et hakkaksin suurte korüfeede külje alla trügima. Ja jumala pärast, leia ikka tagasihoidlikumaid pealkirju. Muidu ei lähe jutuajamine minu natuuriga kokku," ähvardas ta.

Maie on otsekoheste ütlemiste poolest tuntud

"Poliitikast käin kauge kaarega mööda," teatab ta kohe sissejuhatuseks. "Isa oli raudteelane, head-paremat lubades taheti teda KGB-sse värvata, küllap see tuleb sealt. Elasime väga tagasihoidlikult 16-ruutmeetrises katusekorteris Tallinnas Paldiski maanteel. Ma ei tea, millega siis hirmutati, aga vanemad vaikisid sellest kaua.

Mulle käib kõige rohkem hinge peale, et valimised muudavad inimesed teiseks, alatute võtetega üritatakse võimule trügida. Solvav oli see, et kaks aastat tagasi vallavanem otsitud põhjustel maha võeti, rahva suu suleti vangiraudadega ähvardamise saatel, millele järgnes sõnade söömine, laristamine ja uhked vastuvõtud. Poliitiline lavastus on teatrist hulga fantaasiavaesem. Mustamine ja laim ei sobi poliitikasse, halb sõna tuleb alati ütlejale tagasi. Rahvas pole rumal, ei maksa karta, et ei valita neid, keda vaja. Omal ajal astuti parteisse, et oma tööd teha, kas nüüd on samad päevad käes? Vaikiv ajastu või? Mille või kelle nimel üldse vald töötab, kui inimene ei maksa midagi. Ammugi oleksid nad võinud rahvamaja ära renoveerida."

Maie meenutab aastaid 1999–2000, aega, mil majas algas veeajastu ehk vesi sai sisse toodud. Ta kiidab kõiki, kes on rahvamaja püstipüsimiseks käed külge pannud. Tänab Loo Vee töötajaid ja Tiit Tammessoni, kes oma käega duširuumid välja ehitas. 90 aastat tagasi ostis Jõelähtme vallavalitsus Irust ohvitseride söögisaali, mis 1923. aastal siia uuesti üles laoti ja algkooli käsutusse anti. Ajapikku kujunes sinna seltsielu keskus, vast mõni aasta tagasi sai valmis renoveerimisprojekt, euroraha toel maja renoveerimisest pole aga seni asja saanud …

Lugemine, lavastamine ja mälumäng

"Seltsielu on seltsielu, aga lavastus nõuab lavaeetikat: kuidas suhtub tegelane näitejuhti, kaasnäitlejatesse, oma töösse. Staariks ei saa see, kes teistega ei arvesta. Kalleid etendusi, nii-öelda kostüümitükke ei saa enam lubada, kujunduse teeme lihtsa, lavatüki sisu saab vaatajale mõistetavaks teha vägagi lihtsate vahenditega. Peamine on näitleja. Lavatüki valin välja sisetunde järgi, tunnen õige ära, kui lugedes hakkab miski helisema. Vaataja peab leidma igast loost midagi huvitavat. "Õhtusöök viiele" sai lühemaks kärbitud, jätsin kolmanda vaatuse ära ja keskendusin inimestevahelistele lähisuhetele. Vetemaa peab lühivariandi alla neelama," selgitab Maie.

Lugemine annab sõnavara, fantaasialennu, õpetab noore inimese õigesti kõnelema.

Jõelähtme lavatrupi kauaaegne liige Merike räägib, et enne lavastama hakkamist on Maie teksti ja näidendiga ise kõva töö teinud ja alles siis hakkab ta seda näitlejatele tutvustama. "Lavastus on lavastatud lavastaja peas, nüüd jääb üle see lavale konstrueerida. Ega see pole lavastajale kerge töö. See on katsetuste ja mõnikord ka vaidlemiste periood, protsess, mida mina isiklikult naudin teatritegemise juures kõige enam, kuna see on ka loomise, katsetamise ja kuhugi jõudmise tee," kinnitab ta.

Näitejuht on inimeste juht, kes paneb teisi tegutsema oma tahtmise järgi. Hea juht näeb tervikut, õpetab märkamatult koos töötama, juhtimine on ütlemata suur anne. Maie teab enam-vähem alati, mida kellelegi öelda saab. Ta ei salga, et mõnikord peab end pärast proovi üksinda tühjaks rääkima, inimene ei tohi endaga palju kaasas kanda.

Juba 15-aastaselt mängis Maie Nõmme näiteringis, pärast kooli tahtis filoloogiat tudeerima minna, kuid järgnes sõbranna kutsele Tallinna Pedagoogilisse Instituuti kultuuritööd õppima. Õpetajad soovitasid tal lavakunsti õppida, kuid näitlejaametis ei kujutanud Maie end mitte. Oma õppejõududest nimetab Ilmar Tammurit, Mai Meringut, Leo Martinit, Heino Kulveret. Mäletab selgesti Kaarel Toomi pahandamist diktsiooni pärast, et r-täht ei tule välja ja s susiseb.

Küsin Maielt, kas ta on ka lavainimesele kohaselt edev, mispeale ta naerdes tunnistab, et tunnustuse- ja tähelepanuvajadusest ei ole meist keegi prii. "Edevust tuleb hoida kontrolli all," lõpetab ta teema. Küsimusele, kas ta sageli teatris käib, vastab, et on ise laisk pääsmeid hankima.

Maiet viis raamatute juurde ta isa. Nad ei käinud õega veel kooliski, kui olid juba Mulla tänava raamatukogu lugejate nimekirjas. Huvitav, et ka Maie õde on kultuuritöötaja. "Hakkasin lugema viieaastaselt. Raamatud – see on kõik. Lugemine annab sõnavara, fantaasialennu, õpetab noore inimese õigesti kõnelema," räägib ta. Küllap sealt tuli ka mälumängunakkus. Maie algatatud valla mälumänguturniir käib juba kümme aastat ja kogub üha tuure. Maie Ramjala trump on kindlalt kirjandus ja üldkultuuriline valdkond – nii ütlevad Jõelähtme rahvamaja juhataja kohta mälumängukaaslased.

Kuivkäimlas ämblikku nähes kukutakse lausa koomasse

"Ema sünniaastapäeval saame alati sugulastega kokku. Mu ema oli lihtne inimene, vähese haridusega, kuid andis meile kõik. Kõige kaunim aeg oli lapsepõlv. Elasime väga vaeselt ja viletsalt, aga samas väga rikkalt, rikkuse andsid vaimsus ja head inimsuhted. Ema oli hea huumorisoonega, eluaegne koorilaulja, laulis kooris kuni 85. eluaastani. Teda ei oskagi kirjeldada, tagantjärele kahetsen, et emaga koosolemiseks rohkem aega ei leidnud, emast tunnen tänini puudust.

Aga isa armastas meiega metsas käia ja õpetas loodust kuulama. Kui vähe on praegusel põlvkonnal sellest järel? Vaatan omagi lapselapsi – peamised on arvuti ja sõbrad. Meie pere sai esimese televiisori 1966. aastal, ostsin oma palgast. Aga looduse hääled – viska pikali ja vaata taevasse! Kuivkäimlas ämblikku nähes kukutakse koomasse. Ega ei saa noori kiruda, maailm on ettenägematult muutunud, laps ei viitsi sinuga tulla kägu kuulama ja lille noppima. Liiga vara tahavad noored saada täiskasvanuks, millegipärast on tänastes noortes palju protesti ja trotsi.

Kõik me oleme pärit oma kodust, seal meid kujundatakse või me kujuneme nendeks, kes me oleme, õige mõtlemisviis tuleb kodunt. Parsilt tulnud kodukultuur, mida ei õpetatud, vaid tuli loomulikult läbi põlvkondade kaasa, aheneb iga uue põlvkonnaga. Seesama ahjupealne kultuur, mida peame endas hoidma tallel, hakkab haituma. See oligi kasvatus, et laua taga ei lobisetud ega leiba maha ei visatud. Stiil, et ma püüan kellegi silmis olla keegi, ei kõlba kuhugi. Oma olemuselt on inimene väga lihtne, teesklus ja pidev enda tõestamine on õõnes ja mõttetu," räägib ta ja pöörab jutu taas tagasi oma lähedastele.

Maie isa oli Hummulist, ema Läänemaalt. Ema kodu kesk metsi ja rabasid põletati 1955. aastal, tema vend ja ema mõrvati sealsamas. Üksikus talus keset metsi, nii et keegi ei tea senini tragöödia põhjuseid ja tagamaid. Suviti käiakse aga vanas talukohas sageli.

Lastest rääkides teeb Maie lühikese ülevaate: kasvasid ruttu suureks ja läksid kohe mehele. Tütred Lii ja Eve on mõlemad väga tublid, Eve elab Itaalias, Lii Eestimaal. Lapselaste toimetustest pajatab Maie suure õhinaga: Greete ja Liisa õpivad Viimsis; Klaus Itaalias. Samuti meenutab Maie soojalt omal ajal Abhaasias Sulevi külas veedetud suvesid. Tema mees on sealt pärit. Lapsed veetsid kõik suved lõunamaal, igasuvine reis oli neile tähtis. Kanad, lehmad, lambad, sead ja siidiussid – teine kultuur. Ämmal on praegugi kaks lehma ja sead; ta teeb juustu ja müüb turul. Järgmisel suvel plaanib Maie Abhaasia-reisi.

Jõelähtme lavatrupil seisab ees Samaara-reis

"Kostüümid võtame kaasa, lavatehnika on seal kõik olemas. Kaheksa inimesega läheme, reisiraha annab peamiselt Kultuurkapital. Kujutage ette, sügaval Venemaal mängida Saksa tükki," lööb Maie vaimustunult käsi kokku. "Eestis oleme palju etendusi andnud, festivalidel ja konkurssidel esinenud, vahel vaid mõnikümmend inimest saalis, hea, kui sõidurahagi tagasi saanud. Tulin siia, kui 1997. aastal poolteist aastat tühjana seisnud Jõelähtme rahvamaja juhataja kohale oli konkurss välja kuulutatud. Teadsin, et rannarahvas ei võta nii kergesti võõraid omaks, kuid majja sisenedes lõi otsekui kodune puhang mulle vastu, siinsed esivanemate kalmed on mulle alati head jõudu andnud."

Kuusteist aastat ajalugu

Helgi Org
saksa keele õpetaja

Uskumatu, kuid tõsi – 16 aastat tagasi algas sõprus Loo Keskkooli ja Ostalbi Gümnaasiumi vahel.

Meil on vedanud, sest vähe on Eestis koole, kellel on sõpruskool Lõuna-Saksamaal. Ja veel vähem on koole, kus on suudetud sõprussidemeid alal hoida üle 15 aasta. Mis seal salata, oleme selle üle uhked.

Iga aasta juuli esimestel päevadel sõidab Baden-Württembergi Liidumaale Bopfingeni väikelinna Loo Keskkooli kümneliikmeline õpilasgrupp. Reisi eesmärk on süvendada nii saksa kui inglise keele oskust, põhjalikumalt tutvuda Lõuna-Saksamaa eluoluga, koolisüsteemiga, kommete ja tavadega. Avastada, et meil on palju ühist, tõdeda, et on ka erinevusi. Näiteks et peredes süüakse palju rohkem nisujahust valmistatud tooteid; et kirik etendab pere elus suuremat rolli kui meil Eestis; et Alpid on mäed, kuhu tahaks ikka ja jälle tagasi.

Ka sellel suvel olime külas oma sõpradel, käisime tundides, ekskursioonidel.

Väga kõrgel tasemel on Ostalbi Gümnaasiumis keeleõpe, mitmekeelsus on võtmesõna. Lisaks inglise keelele õpitakse/õpetatakse koolis prantsuse ja hispaania keelt. Paljud õpilased valivad üheks võõrkeeleks ka ladina keele, eriti need, kes unistavad arsti elukutsest. Koolil on tihedad sidemed Prantsusmaa ja Hispaaniaga, uhked ollakse aga ka selle üle, et kauaaegsed tihedad sidemed on Eestiga, Loo Keskkooliga. Väga heal tasemel on koolis muusika- ja kunstiõpetus, samuti on väga populaarne kooli teatriring. Lavale on toodud klassikute Goethe, Schilleri, Shakespeare'i tänapäevaseid lavastusi. Koolil on oma orkester, väga hästi sisustatud loodusainete kabinetid jne.

Õpilasomavalitsus on sisustanud oma puhketoa, kuhu sisenemisõigus on ainult gümnaasiumiõpilastel. Tõeline võimalus lõõgastumiseks, muusika kuulamiseks, õppimiseks. Õppimine on au sees, näiteks saavad Eestisse tulla ainult parimad 10. klasside lõpetajad.

Meile oli elamuseks kahepäevane väljasõit Alpidesse ja Lõuna-Saksamaa ilusamate losside külastamine.

Ka sel aastal võttis meid vastu Bopfingeni linnapea härra dr Bühler, kellele andsime üle vallavalitsuse kutse tulla 2010. aastal Jõelähtme laulu- ja tantsupeole.

24. septembril kell 17.45 oleme aga Tallinna lennujaamas, et tervitada taas oma sõpru. Ostalbi õpilasgrupp jääb meie kooli külalisteks 2. oktoobrini. Püüame nende külalislahkusele vastata samaga. Sellest aga juba järgmine kord.

Kasutan võimalust ning pöördun nende Loo Keskkooli praeguste õpilaste ning kooli lõpetanute poole, kes on käinud meie rühma koosseisus Ostalbi Gümnaasiumis. Mul on vaja teie abi – fotosid, meenutusi kroonika kirjutamiseks ning miks ka mitte ühe suure kokkusaamise organiseerimiseks. Juba ette aitäh.

Minu meiliaadress: helgi.org@gmail.com

Fotod: Inna Tomson, saksa keele õpetaja

Uuele õppeaastale mõeldes

Urmas Pohlak
Loo Keskkool
Töö- ja tehnoloogiaõpetaja

Seoses renoveerimistöödega oli möödunud õppeaasta Loo Kooli perele natuke teistmoodi kui tavaliselt.

Õppeprotsessi käigus oli vajalik õppekabinettide sisu aegajalt ühest ruumist teise tassida. Sellega seoses muutus pakkimine ja lahti pakkimine üsna tavaliseks. Alates märtsist olid tavalised suhtlemissõnad kolimine, renoveerimine, kastid, pakkimine.

Poiste õppetöökoda koosneb viiest eri vajadusteks mõeldud tööruumist, mis on täis materjale, näidistöid, tööriistu, raskeid masinaid puidu ja metalli töötlemiseks. Need ruumid oli vaja tühjendada aprilli lõpuks ja samal ajal ka tunde anda. See oli üsna keeruline ülesanne, kuna tegemist oli küllaltki raskete töömasinatega. Nende tõstmiseks ja ladustamiseks käis abiks isegi kraana.

Siinkohal tänu kõigile, kes abiks olid, eriti põhikooli suurematele poistele.

Tõsiselt oli vaja mõelda ja teostada, kuhu panna materjalid, masinad, töölauad, mida ära visata ja mida alles jätta. Osa tööriistu ja materjale tuli paigutada isegi oma isiklikku korterisse. Viimaseks aprillikuu päevaks olime kõik üsna väsinud, rohkem kolimisest kui lastega tegelemisest.

Käesolev augustikuu on minu ja küllap paljude teiste kolleegide jaoks mõtete kogumise kuu algavaks õppeaastaks. Tavaliselt vaadatakse sellel ajal üle tööplaanid, korrastatakse ja täiendatakse neid. Toimuvad nõupidamised ja kursused. Sel ajal käin tavaliselt metsas ja mere ääres lastele looduslikke materjale varumas. Töökojas on alati vajalik midagi sättida, parandada, teritada, uusi näidistöid välja mõelda ja neid valmistada.

Tänaseks päevaks on ehitajad renoveerimisega lõpusirgele jõudnud. Olen põgusalt jõudnud uusi tööruume näha. Need on kenad värvivaliku poolest ja kaasaegse ventilatsioonisüsteemiga. On paigaldatud laastu ja saepuru äratõmbesüsteem (aspiratsioonisüsteem), mille külge ootame koos lastega uusi töömasinaid. Süsteem võimaldab tunduvalt puhtamat ja tolmuvabamat töökeskkonda lastele ja õpetajale. Põnevusega ootan aega, millal saan uut õppetöökoda sisustama hakata.

Kogu koolipere on tänulik selle eest, et laste õppimistingimused ja meie töökeskkond paraneb tuntavalt. Loodan, et läbi uue töö- ja õppimiskeskkonna paraneb laste õppimistahe ja õpetajate õpetamistahe. On tunda, et tulemas on Loo kooli nii-öelda uus hingamine igal tasandil.

Igal õpetajal on puhkuselt tulles palju positiivseid emotsioone ja töötahet.

Kindlasti on neil palju uusi ootusi uueks õppeaastaks.

Praeguses meid ümbritsevas maailmas on oluline hoida ennast ja lapsi tasakaalus, nii palju kui see on võimalik. Algavaks õppeaastaks ootan tasakaalu õppeprotsessis, kus üks või teine õppeaine ei ole eelistatud olukorras. Praegusel keerulisel ajal võib see kergesti tekkida. Lapse arengu jaoks on kõik õppeained vajalikud. Väikese inimese kasvatamisel on ühtemoodi oluline nii vaimne kui käeline tegevus. Tunnen muret selle pärast, et paralleelklasse ja õpperühmasid hakatakse rahapuudusel uuesti kokku liitma. See on väga halb. Tuleb siiski leida võimalusi hoida eri vajaduste ja võimetega lapsed eraldi väiksemates õpperühmades. Näiteks töö- ja tehnoloogiaõpetuse tunnis on suur vahe, kas õpperühmas on kaheksa õpilast või kuusteist. Väga paljud õpilased vajavad individuaalset lähenemist ja juhendamist.

Kindlasti ootan vallavalitsuselt suuremat usaldust ja arusaamist õpetaja töö spetsiifika osas, mis kajastuks ka õpetaja palganumbrites.

Soovin rohkem innovaatilisi ja loovust arendavaid algatusi kolleegidelt, kooli juhtkonnalt ning vallavalitsuselt.

Koos kolleegidega ootame õppima puhanud ja särasilmseid lapsi, kellel on suvest rääkida palju positiivseid lugusid ja kes on täis tahtmist õppida uues ilusas Loo koolis.

Soovin kõigile uueks algavaks õppeaastaks tugevat tervist, jõudu, algatusi koostööks ja palju positiivseid ning rõõmsaid hetki koos väikeste ja suurte inimestega.

Loo kooli õpetajate reis Manilaiule

Inna Tomson
Loo Kooli õpetaja

Nüüd kui uus kooliaasta algamas, tahaks teha tagasivaate suve alguses-se, sündmusele, mis kõige meeldivamal moel suvepuhkuse sisse juhatas ja millest saadud positiivne laeng veel kaua hinge toitis.

12. juuni hommikul startis Loo kooli eest Läänemaa poole üle kahekümne õpetaja. Esialgu oli sihiks Lihula ja edasi juba imeline saar Manilaid Tõstamaa vallas Pärnumaal. Kohe alguses sai kokku lepitud, et sellel teekonnal ei ole vaja kella vaadata. Piisas sellest, et kodustele teatada, millal järgmisel päeval jälle kodus ollakse.

Kui lõuna ajal Lihulasse jõudsime, tervitas meid koos kuuma päikesega Loo kooli vilistlane Helen Vaab, kes Lihula mõisas muuseumitöötaja ametit peab. Lihula ajaloolises keskuses võib näha Lossimäge muistsete eestlaste maalinna asemega, linnuse varemeid ja mõisa härrastemaja. Läheduses asub veel neogooti stiilis Eliisabeti kirik, uus suurejooneline kultuurimaja ja ka aleviosa. Lihulas, mis asustati juba esimese aastatuhande keskpaigas, asus tsistertslaste nunnaklooster ja frantsisklaste mungaklooster. Lossimäe paeneemik oli kindlustatud juba noorema rauaaja lõpust. Liivi sõjas linnus purustati, aga praeguseks on osa linnuse vundamentidest taas välja kaevatud. Lihula mõisahoone on klassitsistlikus stiilis, see valmis aastal 1824. Nii nagu mõisahoone ise paistab silma oma sammastega, nii on sammastega ka mõisa kõrvalhooned (ait, viinaait ja viinavabrik). Mõisa omanik andis mõisa 1995. aastal üle fondile Keskaegne Lihula kohaliku kultuurielu edendamiseks.

Huvitavale ekskursioonile vürtsi lisamiseks pakkusid mõisatöötajad meile välja ka põneva rüütlimängu. Puidust kilbid käes, jooksime mõisa ja linnuse ümber, et otsida väikeseid kotikesi aaretega. Jäägu saladuseks, mis aarded need olid, meie tuju tegi see maastikumäng aga väga rõõmsaks ja lõunasöök, mis meile mõisaparki piknikulinale kaetud oli, maitses pärast kerget füüsilist pingutust kõigile. Usun, et nii mõnigi õpetaja võtab ka oma klassiga ette ekskursiooni Lihulasse.

Munalaiu sadamas ootas meid juba Manilaiu Riida turismitalu peremees oma paadiga, kes pool seltskonda turvaliselt saarele toimetas, pakid kail ootavasse autokasti käskis panna ja suuna talu poole kätte näitas, ise aga ülejäänud rahvale järele sõitis. Ligi kahekilomeetrine jalgsimatk pakkus mandrilt tulijaile palju avastamisrõõmu – vanad kalurimajad, kaunis saare loodus rannaniitude ja kadastikuga, õlest valmistatud loomakujud, turismipunkt kohalike memmede käsitööga ja sihtkohta jõudes lambad, uudishimulik vasikas Emma ja sõbralikud perekoerad, kes saba liputades ja nuuskides tekitasid tunde, nagu oleksid kauaoodatud pereliige. Ilm oli soe, lämbe ja tormieelselt vaikne. Riida talu perenaine ootas meid juba õuel ja majutas kogu seltskonna vastavalt igaühe maitsele – mõned aita, mõned paati, mõned uuemasse õuemajja, mõned sauna peale. Kokku võib saare ainukeses majutust pakkuvas talus peavarju saada 150 inimest. Enne kui saare eluga tutvuma läksime, kinnitasime keha veel imemaitsva kalasupiga.

Puidust kilbid käes, jooksime mõisa ja linnuse ümber, et otsida väikeseid kotikesi aaretega.

Manilaid, mida rahvasuus ka Manijaks nimetatakse, oli 1933. aastani asustamata. Seda kasutati Pootsi mõisa moonakate heinamaana. 1930. aastatel andis aga Eesti Vabariik kihnlastele 26 krunti ja peagi elas seal juba 150 inimest. Nad püüdsid angerjat, ahvenat, niitsid rannaheina ja kasvatasid loomi. Suurvesi, mis aeg-ajalt heinakuhjad ja kartuliread hävitas, saarerahvale peale ei hakanud. Manija kogukond hävines alles samm-sammult nõukogude võimu ajal. Suleti kool ja rahvaarv vähenes. Tänapäeval on saare elanike ametlikuks arvuks antud 44 inimest. Saare naised kannavad aga ikka Kihnu kõrti, räägivad kihnu keelt ja peavad au sees kihnlaste kombeid. Naised tegelevad saarel põhiliselt põllutöödega ja loomadega, mehed kalapüügiga. Viimast tegevust ohustavad tugevalt kormoranid, kelle arvukus on viimastel aastatel niivõrd tõusnud, et kalameestel jääb aina vähem kalu püüda. Väidetavalt sööb kormoran 400 grammi kala päevas. Samuti tekitavad nad oma väljaheidetega suurt kahju taimestikule, mis nende pesitsusalal võib sootuks välja surra.

Soojadel mai- ja juunikuu õhtutel võib saarel aga kuulda kõlavat kontserti, mida tekitavad looduskaitse all olevad jutselg-kärnkonnad. Nende kaitseks on piirkonda rajatud ka palju mageveetiike.

Riida talu lähedal Papnina neemel asub saare tuletorn. Käisime seda 1967. aasta sügistormis viltuvajunud torni imetlemas algava tormi saatel. Rannal püüdsid fotoaparaatide pilke veel täies ilus merikapsapõõsad ja rahvuslipu värvides teokarbid.

Õhtu kätte jõudes saime aimu ka sellest, mida kujutab endast saare elu suure tormi ajal. Istusime rannal asuvas kalurikuuris ja kuulsime tormi põhjustatud lärmis vaevu peremehe jutustust saare elust. Päevane lämbe soe oli asendunud külma ja vihmase tormiilmaga. Tasahilju hilisõhtu saabudes torm aga vaibus ega seganud rõõmsal reiseltskonnal nautida jällegi ülimaitsvat õhtusööki veiselihast, mängida vahvaid lauamänge, õppida kalurikuuris *line*-tantsu ja õdusalt kolleegidega juttu vesta. Päevamuljetest väsinum seltskond puges pärast sauna hubastesse aidatubadesse, vapramad nautisid merekohinat ja toredate sõprade seltsi varaste hommikutundideni.

Järgmise päeva vihmasadu ei häirinud kedagi ja lühike paadisõit mandrile tugevas tuules tekitas samasugust elevust nagu eelmisel päeval saarele sõit.

Enne kojusõitu põikasime veel läbi Pootsi laadalt. Ostsime koduleiba, suitsukala, hapukurki, istikuid ja kaltsuvaipu. Paaritunnine bussisõit oli väga lõbus, sest oli, mida meenutada ja millele tagasi mõelda. Usun, et ma ei olnud ainuke, kes mõtles, et küll see Eestimaa on ikka ilus ja mitmekesine. Õpetajate viimaste aastate koolilõpureisid Setumaale, Ida-Virumaale, Vormsi saarele ja nüüd Manilaiule on andnud palju inspiratsiooni ja ideid ka õpilastega töötamiseks.

Uuringu "Lapsevanema huvid ja vajadused lapse arengu toetamisel ja kasvukeskkonna loomisel Jõelähtme vallas" tulemused

Jelena Madisson
Alushariduse pedagoog-nõustaja

2008. aastal viisin Jõelähtme valla lastevanemate seas läbi küsitluse, milles püüdsin välja selgitada, kas lastega kodus viibivad Jõelähtme valla lapsevanemad vajavad alternatiivset lastehoiuvõimalust ja kas kodus viibivate ja lasteaias käivate Jõelähtme valla laste vanemad vajavad koolitust ja nõustamist lapse arengu toetamisel ja suunamisel.

Uurimuse läbiviimiseks valisin Jõelähtme valla lapsevanemad,

- kelle lapsed on lasteaiakoha ootejärjekorras;
- kes käivad lastega beebikoolis;
- kellel on kuni kolmeaastaseid lasteaias käivaid lapsi.

Uurimuse ankeetide analüüsist võib teha järgmise kokkuvõtte.

Lasteaias käivate laste vanemad ja kodus lastega viibivad vanemad soovivad saada lisateadmisi eri tegevustest. Lisateadmisi soovitakse kõige enam saada lapse eakohaste mängude valikul, tähtede tundmise ja õpetamise vallas. Jätkuvalt on aktuaalne teema koolivalmidus.

Lapsevanemad soovivad väikest vestlusringi lasteaias, kuhu oleks kaasatud spetsialist. Võrdselt järgnesid praktilised perepäevad ja vestlus pedagoogi-nõustajaga. Vähem sooviti nõu saada psühholoogilt ja sotsiaaltöötajalt.

Lastevanemate koolitusteemade uurimusest selgus, et nii lasteaias käivate laste kui kodus viibivate laste vanemate huvid kattuvad. Neid huvitavad kõige enam konfliktide lahendamine, andestamine, lepitamine ja lapse arengupsühholoogia. Ka kodus viibivate laste vanemate seas hinnati kõrgelt lapse loovuse arendamist.

Lastevanematel (87,5%) on soov osaleda koolitustel, kus antakse kaasa infomaterjale, millele võib hiljem toetuda, kui tahetakse kuuldut meelde tuletada ja koduses keskkonnas praktiseerida.

Kodus viibivate laste vanemad soovivad mitmetest lapsehoiuteenustest kasutada koolieelset lasteasutust alates lapse 1,5-aastaseks saamisest. Vähem tunti huvi perepäevahoiu ja pikaajalise hoiu vastu. Mõningal määral sooviti alla aastase lapse hoidu lühikeseks ajaks.

Võib järeldada, et uurimuses osalenud Jõelähtme valla lapsevanemad on teadlikud lapse kasvatamisest. Vanemad veedavad palju aega koos lastega, pakuvad lapsele eri tegevusi ja mänguasju. Nad teavad, et lapse arendamine kuulub lapse igapäevase hooldamise juurde. Kuid sellegipoolest soovivad vanemad lisateadmisi lapse arengust. Nad tunnevad siirast huvi teadmiste vastu, mis puudutavad lapse kasvatamist ja arendamist. Leidub nii üksmeelt kui eri arvamusi teemade valikul. Kõik sõltub laste vanusest ja vajadustest. Enamasti ollakse ühel nõul, et koolitused, kus antakse kaasa õppematerjale, võivad anda ideid lapse arendamiseks koduses keskkonnas.

Toetudes käesolevate uurimustulemuste analüüsile ja lastevanemate soovidele, mis on seotud eelkooliealise lapse arenguga, pakun internetiheküljel http://jmadisson.wordpress.com/ lisateadmisi, mis toetavad lapse arengut koduses keskkonnas. Lisaks leiab sealt ka eelnimetatud uuringu tulemused.

Koolieelne iga on lapse mitmekülgse ja kiire arengu aeg. Lapsele tuleb anda võimalus ja õigus kasvada ja areneda sel viisil, mis kõige paremini vastab tema vaimsetele omadustele ja sisemistele tarvidustele. Samas tuleb lapsevanemal olla aktiivne ja järjepidev, toetamaks lapse huvi ja tegutsemistahet, et lapse tajud, kujutlused, mälu ja mõtlemine leiaksid aktiivset rakendamist, sest just nende protsesside arengust sõltub valmisolek õppimiseks mitte ainult koolis, vaid ka elukestvalt.

Abi eest uurimustöö läbiviimisel tänan Jõelähtme valla lapsevanemaid, Jõelähtme valla hariduse vanemspetsialisti Carmen Viherpuud ja Jõelähtme valla lasteaedade personali.

Vandjala ja Loo külade viies külapäev

Tiia Välk
Vandjala ja Loo külade külavanem

27. juunil toimus Hallikivi juures külaplatsil viies Vandjala ja Loo külade külapäev.

Ilm sättis vägisi vihmale, aga tibutas oma piisad siiski enne pidu ära. Inimesi kogunes jällegi rekordarv. Õhtul registreerimis-külakaardilt nimesid lugedes oli arvuks 111.

Vandjala küla sai endale külalipu ja külateemalised diplomid-aukirjad, mille kujundas meie ideede põhjal Katrin Tammesson. Kohale oli tulnud ka Jõelähtme kogudu-se asendusõpetaja Tauno Teder, kes Vandjala küla lipu sisse õnnistas.

Külapäeva auks oli valminud Vandjala ja Loo külade ajaloovihik nr 2 "Wenemaa wabadikud ja nende naised Kostiferi mõisa Wandjala küla ajaloos". Vihikus on juttu kaugemast ajaloost ning materjalid (1700–1900) on huvipakkuvad eelkõige neile, kes oma juuri otsivad. Sügiseks peaks kahe vihiku põhjal valmima raamat, mis sisaldab kaugemat ajalugu, eri ajastute kaarte küladest, muistendeid-pärimusi Vandjala ja Loo külade infojuhile. Materjal on käsikirjana valmis. Huvilistel on võimalik materjale saada otse autorilt, saates oma soovi meiliaadressile tnobek@gmail.com.

Traditsiooniliselt peeti jalgpalli- ja köieveovõistlus kahe küla vahel, võitjaks tulid Vandjala küla võistkonnad. Samuti toimus saapaloopimisvõistlus eri vanuseklassidele. Selgitati parim küpsetaja ja salatitegija. Muusikat pakkusid Neeme Nogia tantsutrupp ning Saha küla vanaprouade muusikaansambel.

Kontvõõrastena osalesid külapäeval Hardo Aasmäe ja Juku-Kalle Raid. Vallaesindajad ja külaelanikud arutlesid koos vallaelu mitmete oluliste küsimuste üle.

Loo alevikus on näha paranemise märke

Andrus Umboja
Loo alevikuvanem

Maikuu viimasel reedel valitud aleviku eestseisus on oma tööd võtnud tõsiselt.

Eestseisuse koosolekutel on käsitletud mitmeid olulisi teemasid. Arutelude juurde oleme kutsunud ka vastava ala vastutajad, et tekkinud mõtted leiaksid reaalset rakendust ning mõnigi probleem saaks mõistliku ja kiire lahenduse. Kindlasti väärib märkimist kaevanduse teema, mille osas eestseisus võttis välistava hoiaku, samuti ei toetatud ideed suunata alevikku läbiv rasketransport alevikust mööda Pirita tee piirkonda planeeritud ümbersõidu kaudu. Eestseisus tegi vallavalitsusele ettepaneku alevik rasketranspordile sulgeda ning pakkus välja alternatiivsed koridorid. Teravaks teemaks on kujunenud keskkütte hind ja amortiseerunud trassidega seotud probleemid. Eestseisus võttis siin seisukoha, et tuleb leida mõistlik lahendus, mis rahuldaks soojatarbijate vajadusi ja oleks majanduslikult mõistlik.

Alevikus on toimunud mitmed heakorratalgud, mille raames on parema väljanägemise saanud jõeäärne puhkeala ja jaanituleplats, Liivakandi tee garaažibokside juurest on likvideeritud üks illegaalne prügiladestuskoht ning Lõuna teel koristatud üks väiksema prügimäe mõõdu välja andnud kinnistu. Tahan siinjuures tänada kõiki aktiivseid inimesi, vallavalitsust ning Lõuna tee äärset ettevõtjat, kes talgutel kaasa lõid ning oma ihurammu ja tehnikaga abiks olid. Juhul kui keegi tunneb, et tahaks ka järgmisel korral kaasa lüüa, siis tuleks sellest teada anda alevikuvanemale.

Paari viimase kuu jooksul oleme saanud vallavalitsuse abiga oluliselt parandada aleviku elukeskkonda. Paigaldatud on pinke ja prügikaste ning koha on leidnud uued lillekastid. Aleviku peatänav Saha tee on saanud uue pinnatud katte, samuti on saanud uue teekatte jõeäärsele puhkealale viiv Spordi tee. Korrastatud on aleviku ujumiskohta, kust on likvideeritud võsa, piiratud autode juurdepääsu jõele, toodud juurde liiva ning paigaldatud prügitünnid. Ilmselgelt ei ole see aga veel piisav, kindlasti on vaja veelgi rohkem prügikaste, sest endiselt paistab alevik silma maas vedeleva prahi poolest. Kutsun kõiki aleviku inimesi üles olema prahi mahaviskajate suhtes resoluutsed ning tegema reostajatele märkusi. Kui praht juba maas, siis võtkem see üles ja viigem esimesse ettejuhtuvasse prügikasti.

Lisaks eeltoodule on aleviku eestseisus ellu kutsunud veel rea tegevusi. Nimelt on eestseisuse juurde asutatud aleviku ametlik selts, millel nimeks Loo Selts. Sellega on oodatud liituma kõik aleviku elanikud, kes tahavad aleviku heale käekäigule kaasa aidata. Loo Seltsil on kavas registreerida ka aleviku ametlik koduleht, mille aadressiks on planeeritud www.looalevik.ee. Tellimise staadiumis on aleviku infotahvel, mis paigaldatakse poe ja bussipeatuse vahelisele haljasalale. Kultuurikeskuse ja spordilembestest inimestest moodustunud grupi koostöös ning vallavalitsuse ja mitmete valla ettevõtete toel organiseerime sportlikku ja lõbusat pereüritust, mis toimub 6. septembril koolistaadionil. Kutsun siinkohal kõiki väiksemaid ja suuremaid peresid üritusest osa võtma.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et mul on hea meel, et viimasel vallavolikogu istungil võeti vastu otsus, millega kohustati vallavalitsust korraldama Loo lasteaia juurdeehituse ehitustööde jätkamiseks uus riigihange ning volitati vallavalitsust selle tarbeks võtma ka rahalisi kohustusi. Riigihanke menetlus peaks peagi ühele poole saama ning ma loodan, et ehitus objektil jätkub täie hooga.

Head Loo elanikud, kui teil on ettepanekuid, mida paremini teha või kui mõni probleem vajab lahendust, siis võtke palun ühendust 5150007 või andrusumboja@hotmail.com.

Loo alevikuvanema vastuvõtt toimub 31.augustil kell 18.00 Loo Kultuurikeskuses.

Parasmäe külapäev oli rahvarohke

Erik Sepping
Helen Sooväli-Sepping

21. augustil 2009 toimus Parasmäe külapäev. Parasmäelaste kokkusaamisele Wiina talus kogunes üle 100 inimese.

Külaseltsi eestvõttel korraldatud ürituse avas Parasmäe külaseltsi juhatuse liige Erik Sepping, kõlas hümn ja lipuvardasse tõusis Eesti lipp. Sõnavõttude ja tervitustega esinesid külavanem Raivo Kuuskmäe ning külalised valla teistest nurkadest: Raul Kurg ja Merike Metstak Kallavere külast, Tiia Välk Vandjalast, Piret Pintman-Hellaste Võerdlast, Margus Kirja Jõelähtmest ning Mart Johanson Rebala Fondist. Helen Sooväli-Sepping tutvustas eelmisel aastal alustatud Parasmäe talude lugude kogumist. Selle projekti raames on intervjueeritud 25 külaelanikku pea igast talust ning pika ajaloo ja põnevate sündmustega Parasmäe tegemised on kavas ka kaante vahele koondada külaelanike endi jutustatud lugudena.

Külapäevaks kokku pandud fotonäitused meenutasid Parasmäe ajalugu kuni tänapäevani. Piltidelt võis näha küla õitsengut piimanduse kuldajastul 1930-ndatel ja selle nukrat lõppu 2009. aasta mais, mil Parasmäelt viidi ära küla viimane lehm Mummi. Näitused tutvustasid veel talude kaupa perekondlikke sündmusi ja mälestusi, Parasmäe rahva ringsõitu Jõelähtme vallas 2008. aasta novembris ning Tartu Ülikooli etnoloogiatudengite välitöödel jäädvustatud pilte.

Õhtu edenedes astusid regilauludega üles Harju Mehed, kõlasid pillilood ja agaramad keerutasid spontaanselt kogunenud ansambli saatel tantsu.

Võerdla külaplikade kokkutulek

Piret Pintman-Hellaste
Võerdla külavanem

12. juulil said juba kaheksandat suve järjest kokku endised Võerdla küla lapsed.

Igal aastal on üritus toimunud neis Eestimaa eri paikades, kuhu Maardu fosforiidikarjäär on pered laiali paisanud: Sauel, Pääskülas, Kuusalus ja mujalgi. Sel aastal kohtuti taas Võerdlas.

Kuna seekord juhtus, et poisid ei saanud mahti tulla, sai külalaste kokkutulek naljatamisi ümber nimetatud külaplikade kokkutulekuks. Vaatamata sellele, et kõige vanem "plika" on juba 87-aastane. Olid jutudki rohkem tüdrukute tegemistest ja mängumaadest. Meenutati oma esimesi nukke, räägiti nukumajadest ja sellest, kuidas klaasikildudest nukunõud said. Räägiti Võerdla küla minevikust ja tulevikust. Päeva lõpetuseks käidi üheskoos Jõelähtme surnuaias, kus vaadati üle ka kõikide esivanemate hauad.

Järgmise suve kohtumispaigaks lepiti kokku Kallavere.

Maa ja mere lepitamine Savirannas

Merike Metstak
Kallavere külavanem

Muinastulede öö on vana skandinaavia traditsioon, mille järgi süüdati rannaäärsetel aladel tuled suvehooaja lõpu tähistamiseks ning lahkunud hingede mälestuseks.

Tuletegemise tänapäevane idee on jätkuvalt Läänemere-äärsete rahvaste ühendamine ja kultuuripärandi säilitamine, eri kogukondade omavahelise läbikäimise ja koostöö arendamine.

Pühapäeval, 23. augusti hilisõhtul süüdati muinastuled Kallavere külas Nuudi rannas. Aitäh kauni tava algatajatele ja hoidjatele, üritus toimub juba viiendat aastat järjest. Kavas oli väike kontsert koos kombekohase lõkketulega, aktsioonid nii maal kui merel.

Kuidas elad, Kostivere?

Kadi Truuleht
Kostivere elanik

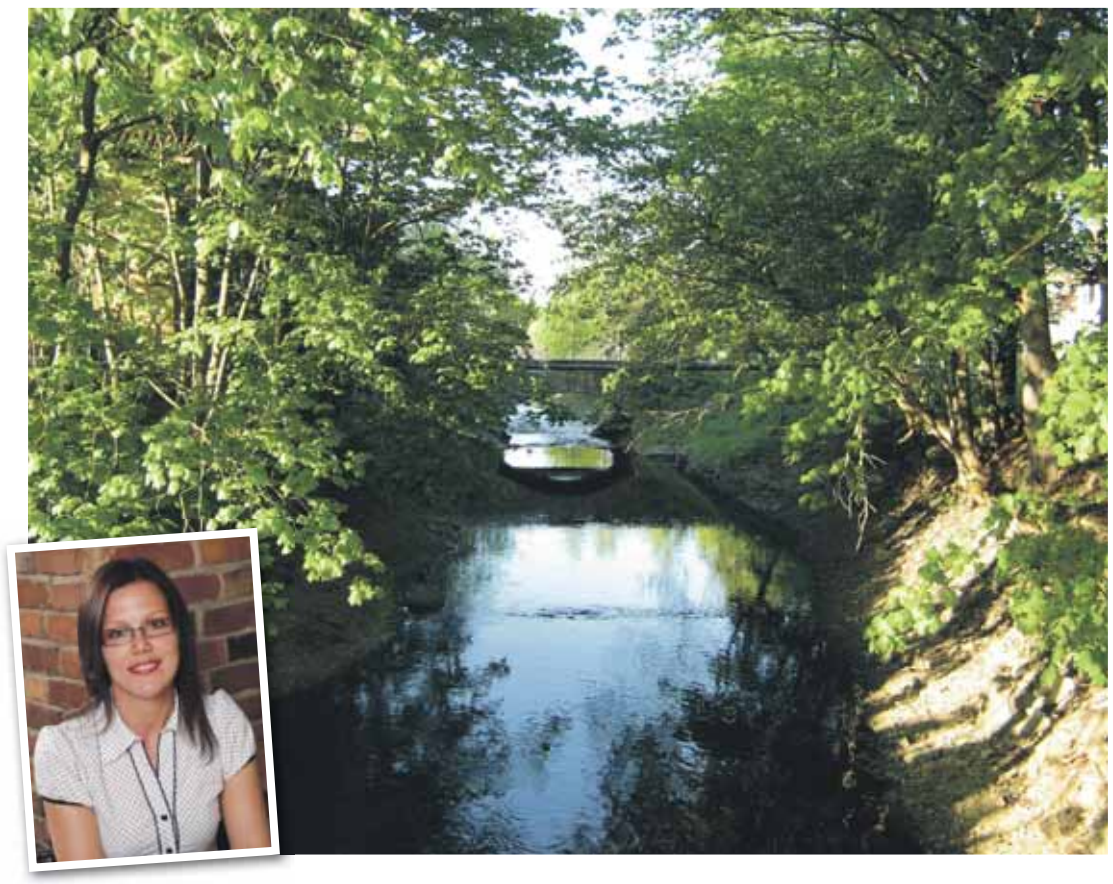

Alustasin käesolevat artiklit küsimusega, kuid siin ei ole tegu mitte elementaarse viisakusavaldusega, lootes saada vastuseks "Hästi, tänan küsimast!"

Esitatud küsimus tuleb südamest ning peidab endas siirast huvi selle vastu, missugused on Kostivere elanike mured ja rõõmud, mida mõtleme ja arvame, mille poole püüdleme ning millest unistame. Kuna inimesed ja arvamused on erinevad, ei ole ka sellele küsimusele ühest vastust.

Uni on magus kui mesi …

Ilmselt on paljud antud loo lugejaid minuga sama meelt, kui väidan, et Kostivere on pikka aega olnud justkui talveunes, millest ärkamine on toimunud vähem kui aasta jooksul. Seda just aleviku elanike n-ö vaimu, ühtsuse mõttes. Olgem ausad, alates kolhoosiaja lõpust ning taasiseseisvumisest on Eesti teinud läbi küll silmanähtava arengu, ent meie kodukant Kostivere alevik on võtnud lubamatult kaua mõtlemisaega. Meie elu ja toimetused on juba mõnda aega kulgenud nn mugavustsoonis – kodust lasteaeda või kooli, tööle ja seejärel tagasi koju. Ühtne meel ja koostegutsemine aleviku elu parandamisel on jäänud meie endi poolt aga tähelepanuta. Nii mõnigi kord on tundunud õiglane näidata sõrmega rahulolematult vallavalitsuse poole. Ent püüdes vältida poliitikat, küsin nii endalt kui ka teistelt meie aleviku elanikelt: kas oleme ise aleviku elu arendamisel andnud endast parima? Mina isiklikult tunnistan – mina paraku mitte … Et oma elu kodukandis meeldivamaks ja elamisväärsemaks muuta, peame ise härjal sarvist haarama, teadma, mida tahame saavutada ning olema oma tegemistes ühtsed. Alles seejärel on võimalik oma mõtteid, ideid ja soove anda edasi nii, et ka teised saavad aru, et meil jätkub head tahet asju paremuse poole muuta. Kes end ise aitab, seda aitavad ka teised – see tõde kehtib ka antud juhul.

Kostivere – tõuse ja sära!

Praegu tundub, et Kostivere on justkui talveunest ärkamas. Alates päevast, mil loodi MTÜ Kostivere, oleme senisest teadlikumalt püüdlemas selle poole, et aleviku elanikes tekiks nn üheshingamine ja teeme-ära-suhtumine.

Peame oluliseks eelkõige inimeste teavitamist. Nii elektrooniliste kanalite kaudu (Kostivere kodulehekülg internetis ja Kostivere Uudiskirja saatmine e-posti teel) kui ka aleviku teadetetahvlitel info edastamine on andnud tulemuse, kus tasahilju, ent samm sammu haaval on kaasamõtlejate ja -tegutsejate arv suurenenud.

Häid näiteid selle kohta, et kohalikes elanikes on tärganud soov oma kodualevikus midagi positiivset korda saata, ei pea otsima kaugelt. Heites põgusa pilgu tagasi kas või ühele kalendriaastale, võime tõdeda, et aeg on olnud meeldivalt produktiivne ja tegus. Näiteks sai Kostivere noorte initsiatiivil remonditud noortekeskuse ruumid ja nii sai võimalikuks noortekeskuse avamine, korraldati traditsiooniline vastlapäevatrall, Kostivere jaanituli ja koristustalgud Kostivere mõisas ning alevikus, peeti ühiskoosolekuid, Kostivere liideti Eesti Naabrivalve süsteemiga – need on vaid mõned näited meie nn üheshingamisest ja teeme-ära-projektidest.

Meie ise oma aleviku heaks!

Kindlasti ei saa väita, et kõik eespool nimetatud head emotsioonid saavad alguse ning toimivad justkui iseenesest ja ladusalt. Kaalukausina hoiavad meid ja meie tegemisi n-ö maa peal argimured ning ka tõsiseks pahameeleks on aegajalt põhjust. Näiteks on juba aastaid tekitanud nurinat ebarahuldav bussiliiklus Tallinna ja Kostivere vahel. Samuti on jäänud elanike jaoks vastuseta küsimusteks alevi ühe 5-kordse maja taha kinnisvaraarendusprojektist maha jäetud mäekünkad, poolik teelõik ja laiutav heinamaa. Päris kindlasti tunneme muret oma aleviku pisipõnnide pärast, kellele värskelt renoveeritud kaunis lasteaias ei ole paraku oma kodualevikus piisavalt lasteaiakohti. Meid on lubatud toetada kooli renoveerimisel, ent sellegi projekti teostus tundub hetkel vähe tõenäoline. Tuleb tõdeda, et mitte kõik asjad ei sõltu alati meist endist. Kuivõrd vallavalitsuses pole juba mõnda aega olnud meie mõtete, ideede ja soovide esindajaid, siis oleme tundnud end justkui unustatud ääremaa …

Ja nii me siin Kostiveres elame – oleme küll tublimad kui mõnda aega tagasi, ent alles õpime, kuidas üheskoos teadlikumalt tegutseda. Tehkem edaspidigi tihedat koostööd meie laste ja noorte harimisel ning nende vaba aja sisustamisel. Leidkem võimalusi ja ressursse korraldada ühistegevusi, olenemata osalejate soost, vanusest või perekonna staatusest. Olgem hoolivad oma aleviku eakate vastu ning ärgem pidagem paljuks hellitada meie pisipõnne. Osakem hinnata ning hoida meid ümbritsevat – seda kaunist kodukanti. Tegutsegem selle nimel, et saaks teoks kostiverelaste üks unistus – taastada Kostivere mõis ning muuta see meie kõigi ühiseks vaba aja veetmise ja kultuurikeskuseks.

Loodetavasti ei oota me pikisilmi, et keegi tuleks ja mõtleks ning teeks miskit meie eest ära. Siinse elu parandamise osas on meil veel endal palju kasutamata võimalusi. Näiteks aleviku arengukava koostamisel osalemine ning sügisel kohalikel valimistel meie küla esindajate poolt hääletamine – need võiksid olla selged panused meie aleviku arengu heaks! Lahendused ei pruugi tulla otsekohe, ent läbimõeldult ning üheskoos tegutsedes võib olla kindel, et oleme andnud endast parima!

Kõike head, Kostivere!

Vallavalitsuse kommentaar

Kostivere noortekeskuse rajamiseks esitas Jõelähtme vallavalitsus projekti EAS-le ja sealt saadud summa eest renoveeriti vana katlamaja ehitusfirma poolt. Kostivere aleviku noored olid suureks abiks ruumide sisustamisel.

Oma õiguste eest tuleb ise seista

Tiia Välk
Vandjala ja Loo külade külavanem

Käesoleva aasta kevadel avaldas Keskkonnaamet teate kaevandusloa pikendamise kohta, millele neli Jõelähtme valla küla otsustasid ühiselt vastu seista ning koostada kirja vastuväidetega.

Allkirjade kogumise ajal oli palju kõhklejaid – kas on ikka midagi kasu. Vastata sain vaid, et kui ei proovi, ei saagi teada.

Ramonsen OÜ puhul on tegu AS Maardu Kivi järglasega, kes kaevandab Maardu ja Vandjala külade vahel ning on kohalikes paksu pahameelt tekitanud oma tugevate lõhkamiste, öiste kolistamiste ja tolmuga. Lootus oli, et 2010. a kevadel on see tegevus lõpuks lõppenud, sest maavara on ammendunud. Kaevandatud on juba ka naaberkinnistu maalt. Pärast vastuväidete esitamist Keskkonnaametile ja Jõelähtme Vallavalitsusele tegelesid vallaesindajad probleemiga aktiivselt. Külakogukondade ja vallavalitsuse vahel on võimalik koostööd teha ja tulemus on selle ametlikes teateannetes avaldatud 24.07.2009. a.

Kaevandamisloa väljastamisteated

Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon teatab, et lõpetas OÜ Ramonsen poolt esitatud maavara kaevandamisloa HARM-064 (L.MK:HA-36712) pikendamise taotluse menetlemise. Seoses 25.03.2009. a Ametlikes Teadaannetes avaldatud teatega, milles teavitasime, et OÜ Ramonsen taotleb maavara kaevandamise loa pikendamist 5 aasta võrra, laekus Keskkonnaametile 3 vastuväitekirja Vandjala ja Loo, Võerdla ning Maardu küla elanikelt. Jõelähtme Vallavalitsus ei nõustunud 22.04.2009. a kirjaga nr 19-8/1522-1 maavara kaevandamise loa pikendamisega. Maapõueseaduse § 34 lg 1 p 16 kohaselt ei saa maavara kaevandamise luba muuta ilma kohaliku omavalitsuse nõusolekuta. Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 2 peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse arvamuse ja vastuväidete esitamiseks enne menetlusosalise suhtes sellise toimingu sooritamist, mis võib kahjustada tema õigusi. Keskkonnaamet edastas OÜ-le Ramonsen 29.04.2009. a tähitud kirja nr 10-5/4689, milles anti arendajale võimalus esitada omapoolne seisukoht ning vastuväited. OÜ Ramonsen ei esitanud vastamistähtajaks omapoolseid seisukohti ning vastuväiteid. Lähtudes eeltoodust, maapõueseaduse § 34 lg 1 punktist 16 ning haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 2 ja § 43 lg 1 punktist 2 lõpetame Ramonsen OÜ poolt esitatud maavara kaevandamisloa HARM-064 (L.MK:HA-36712) pikendamise taotluse menetlemise. Haldusakti ja selle juurde kuuluvate dokumentidega saab tutvuda Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonis (Viljandi mnt 16). Info telefonil 674 4803.

Jägalas leiti Eesti vanim põld

Katri Uibu
Postimees

Tartu Ülikooli arheoloogid leidsid Harjumaalt Jägala linnuse juurest jälgi Eesti seni teadaolevalt vanimast põllust ning muust inimtegevusest enne meie aega.

Väljakaevatud põllu vanuseks hindavad arheoloogid 500–300 aastat eKr. Valdav osa leitud materjalist kuulub kolme ajajärku. Lisaks põllutegevuse ajajärgule on tõendeid ka varasema inimtegevuse perioodist 600.–500. aastast eKr ning põlluharimise perioodile järgnenud linnuse tekke perioodist 300.–200. aastast eKr, vahendas "Aktuaalne kaamera".

Tartu Ülikooli laboratoorse arheoloogia professori Aivar Kriiska sõnul on põllul säilinud konksadra jäljed. "Liigutades atra maa sees, kannab ader pinnast sügavale mullapinda ja jäävad niisugused adrajäljed järgi. Aga inimtegevuse kihist on põhiliselt leitud potikilde," selgitas arheoloog.

Lisaks eespool nimetatule on leitud ka savitihendeid ning märke tuleasemetest. Kriiska ei oska öelda, kuidas täpselt seda põldu hariti ning mis sorti vilja seal kasvatati, aga oletada võib, et viljaks võisid olla meilegi tuttavad nisu või oder ning tööloomaks härg. Kuna põllu lähedal asus linnus, osati just sealt otsida jälgi inimtegevusest enne meie aega.

Leiud lähevad Tartu Ülikooli arheoloogia kabineti fondidesse.

Hea uudis

Alates 5. augustist 2009 on Kaberneeme kauplus taas ametlikult avatud.

Kauplus on lahti iga päev 10.00–20.00.

Palju õnne maailmameistrile!

Võimlemisklubi Piruett – võimlemisklubide maailmameister.

Austrias Dornbirnis peeti maailma esimene võimlemisklubide võistlus tiitlile World Club Champion. Eestit esindas Tallinna võimlemisklubi Piruett eliitrühm, kuhu kuulub ka meie valla elanik Kristi Rannat.

Võistlustel osales umbes 2000 võimlejat 80 klubist 27 maalt.

Tegemist oli kõiki võimlemisliike ühendava alaga, mida rahvusvaheliselt nimetatakse *gymnastics for all* (rühmade võimlemine). Võistlust hindas ekspertidest koostatud žürii ja 27 riigi delegatsioonide juhid.

Võimlemisklubile Piruett tõi võidu Mall Kalve poolt loodud kompositsioon "Valguse algus". Kava kostüümid kujundas Piret Mikk. Rühma treeneriteks on Mall Kalve, Nadežda Logvinenko, Helle Suitslepp.

Rühma koosseis: Endla Vaher, Ann Lakspere, Kristiina Tamm, Jaanika Lember, Ann Anton, Brone Ollino, Käroli Kullamaa, Kristi Rannat, Minna Kilumets, Johanna Lond, Anna-Mari Tamm, Liisa Henriette Allikas, Kaire Paloots, Ave Rohtla, Kadi-Liis Laaspere, Kristlin Kant, Anastasia Sergejeva, Angret Lepasson.

Jõelähtme vallavalitsus tänab ja tunnustab Kristi Rannetit eduka esinemise eest võimlemisrühma Piruett koosseisus maailmameistrivõistlustel.

Kristi Rannat ütles vallalehele, et ta treenib tavaliselt kuuel päeval nädalas, vahel ka seitsmel päeval. Vaba päev on tavaliselt laupäev, siis meeldib kaua magada. Päevad kujunevad üsna pikaks, koju jõuab ta tavaliselt õhtuti kella 8 või 9 paiku. Seni pole õppimisega probleeme olnud. "Siiani olen suutnud oma asjad nii planeerida, et enda arust pole pidanud eriti paljust loobuma. Trenn kuulub minu igapäevaelu juurde, olen sellega harjunud ja see meeldib mulle. Muude hobide jaoks eriti aega ei jää. Vahel loen, teen kodus süüa, küpsetan, kui aega on. Lähiaastatel kavatsen sportimist jätkata, kaugemast tulevikust ja kõrgetest eesmärkidest ei söanda veel rääkida, eks elu näitab. Uuel hooajal on tulemas mitmeid võistlusi, igale poole ei jõuagi, täpsemaid valikuid ei ole veel teinud. Kõige suuremaks toeks on olnud mulle ikka vanemad," ütleb värske maailmameister.

Laulupidu, tantsupidu!

Merike Metstak

Kõik olid koos ja hingasid ühes, pidu läks meile kõikidele korda.

37 000 üheshingamise laulupeo osalejate hulka pääsesid Aare ja Leili Värte juhendatav Loo kooli lastekoor, Erika Põlendiku käe all tantsiv Loolill, Svetlana Siltšenko Kostivere noored rahvatantsijad, Loo kammerkoor (dirigent Age Mets) ja ansambel Amabile (dirigent Meeli Lass). Laulupeotunnet on raske sõnadesse panna, emotsioonide edastamine käib mulle siinkohal kindlasti üle jõu. Küll oli uhke tunne tantsupeo kontserdi lõppedes, kui selle musteretenduse juhte lavale hüüti: Erika Põlendik, Karin Soosalu, Kadri Tiis, Svetlana Siltšenko – kõik Jõelähtmest ju! Neeme kooli juhataja Karin Soosalu oli tantsupeo kapteni südametunnistus.

Kõik soovijad ei pääsenud peole, seetõttu toimuvad hilissuveni mitmetes paikades üle Eesti kohalikud laulupäevad. Eestlased oskavad hinnata kõike seda, mis meil on käes ja väärtuslikku ning mida me oleme osanud luua ja jätkata. Kas ühtekuuluvustunnet ja rõõmu jagus meil vaid laulupeopäevadeks või hoiame selle jätkuvat soojust hinges läbi kõledate ja pimedate sügisõhtutegi?

Kas tantsupidu läks korda? Vastab tantsupeo üks üldjuhte Erika Põlendik.

Mulle oli see juba kümnes tantsupidu. Jutustus merest on igale eestlasele südamelähedane, pole inimest, keda meri ei puuduta ega kutsu. Lavastus on nagu jutustus, võib tahta kõnelda lugu, aga alati ei tarvitse see vaatajani jõuda. Mereteemaga on meil kõigil mingi isiklik suhe, mistõttu oli lugu eriti liigutav ja ülendav. Jutustus merest oli täiuslikult mõistetav ning jõudis iga vaatajani. Liisi Koikson on tantsupeo laulja, talle see roll sobib. Peo kirjandusliku pootsmani Jaan Tätte töö õnnestus täielikult. Ja nagu alati, nii tundus ka tänavu, et üks päev jäi puudu. Alustasime harjutamist tavapärasest üks päev hiljem ja Kalevi staadionil saime kokku harjutada ehk liiga vähe.

Iga õnnestumine annab jõudu edasi tegutsemiseks. Mis on praegu käsil?

Käesolev aasta on olnud lennukas, üheaegselt on mul olnud käsil nelja tantsupeo ettevalmistused. Aastal 2010 tuleb teine meeste tantsupidu, 2011 noorte tantsupidu ja 2012 Soome-Eesti tantsupidu.

Mul on igapäevaselt ka neli tantsurühma juhendada, kaks nais- ja kaks segarühma. Lisaks veel mitu nii-öelda projektitööd. Teadagi kõik lapsed tahavad suurele peole, aga paraku kõik ei mahu. Kalevi staadionile mahub vaid 8000 tantsijat korraga. Neli korda oleme teinud laste tantsufestivali koolinoortele. Üle-eestilised tantsulaste kokkusaamised on noortele põnevad. Mõneti leevendavad need üritused tühimikku: suurele peole pääses ju vaid kolmandik lasterühmi, kujutan ette, kui palju oli valu ja pisaraid. Seda olulisemat kohta koolinoorte tantsufestival täidab.

Olen kohustatud olema noortele tantsujuhtidele toeks ja õpetajaks ja seda ma meelsasti ka olen. 2011. aasta tantsupeo korraldamine antigi noorte kätte. Kõikidel noortel tantsujuhtidel on kohustus võtta kogemustega assistendid. Päris vabasse vette me neid kohe ei lase.

Niisiis olen taas assistent.

Väärib märkimist, et suurel peol oli neljakümnest tantsujuhist neli pärit Jõelähtme vallast.

Mida tähendas sinule seekordne tantsupidu, olid ju kaptenile lähedal seisev isik? Vastab Karin Soosalu.

28. üldtantsupidu oli tõesti meeliülendav, sest see jutustas meile loo elust enesest – armastusest, tööst, igatsusest, leinast, lastest. Ma arvan, et igaühe elus on seda kõike juhtunud ning hingevärelus ongi olemas.

Sellel peol olin ma noorterühmade (keskkool ja ülikooli I–II kursus) liigijuhi assistent. Peo üldjuht oskas kõiki meid (liigijuhte ja assistente) väga hästi tööle panna. Tundsime kõik, et just meie teeme seda pidu ning peo õnnestumine sõltub meist. Kui reedene peaproov oli lõppenud, siis oli tunne, nagu oleks tõesti mägesid liigutanud. Kaks ja pool aastat kestnud ettevalmistus oli vilja kandnud. Tantsija väljakul tantsis nii, nagu lavastusgrupp oli lootnud ning emotsioon jõudis vaataja südamesse.

Millal ja kuidas sinust sai rahvatantsija, kas mõni inimene on selles "süüdi"?

Rahvatantsuga alustasin 1981. aastal Jõelähtme koolis õpetaja Neida Tuisu juhendamisel ning 1982 osalesime juba V koolinoorte tantsupeol. Põhikoolis jäi tantsimine soiku. 1989. a läksin Kuusalu Keskkooli 10. klassi ning kohe sügisel kutsus õpetaja Tõnu Lindvet mind rahvatantsurühma tantsima. Kuna Tõnu Lindvet juhendas ka Kolga rahavatantsurühma (täiskasvanute rühm), siis 11. klassis tegi ta ettepaneku tulla ka Kolka tantsima, nii ma siis läksin ja olen koos nendega tänaseni.

Kas tantsujuhi töö sarnaneb kuigivõrd ka kooli juhtimisega?

Rühma juhendades ei ole sinu tööks mitte ainult tantsude õpetamine, vaid sa pead inimeste jaoks looma niisuguse õhkkonna, et nad tahaks jälle tulla ning midagi koos teha. Koolis on samuti – õpetaja peab tahtma tööle tulla.

Need inimesed, kes on valinud hobiks rahvatantsu, on endalegi märkamatult valinud selle endale eluviisiks. Samuti on ka õpetaja ametiga. Rahvatantsijatel ning õpetajatel on tugev missioonitunne ning neil on kergem elus hakkama saada.

Meie vallas on enneolematult palju kõrge tasemega rahvatantsujuhte, kuidas sa kujutad ette järgmise aasta Jõelähtme laulu- ja tantsupäeva?

Pidu peab inimestele midagi tähendama. 2009. aasta peo kapteni meeskond oli kindel, et tuleb jutustada lugu, mis räägiks meist enestest – lihtsatest asjadest. See toimib.

Eda Hallmägi, ansambli Loolill tantsija

"Fantastiline! Iga kord lähed tantsupeole vana hea tuttava emotsiooni kutsel, see on tõmme, mida ei soovigi lahti seletada, sest muidu lahustuks justkui midagi väga olulist ... Samas annab iga pidu just selle ootamise aastate järel lisaks olemasolevale hetkeaja emotsioonid, mis on niisama olulised. Need põimuvad jälle üheks ja kord-korralt suuremaks, mida siis hing kannab taas järgmise laulupeoni."

Tants ümber graniidikaevanduse

Madis Noor
Manniva küla elanik

Meile, kohalikele elanikele, on see raske küsimus. Kas see kaevandus rajatakse ohutult?

Mina küsiksin ennekõike, kas seda on üldse Eestile vaja? Või milleks üldse graniidikaevandust vaja on?

Jõelähtme rahvamajas toimunud avalikul arutelul serveeriti meile väga ilusat rehkendust, millest selgus, et kohalikku graniiti kasutades võidab Eesti riik mitu miljardit teedeehituse raha. Kas ikka võidab? Aluseks oli võetud Rudus Eesti hind 400 kr/t ja oletatav graniidimaardla hind 270 kr/t. 400 krooni on hind, kui seostad ühe tonni. Hulgihind algab 600-tonnisest kogusest. Teedeehitajad ostavad kokku tuhandeid tonne graniitkillustikku, tavaliselt tehakse hulgiostjatele hinnaalandusi 20–30%, vahel isegi 40%. Võtame keskmise allahindluse 30%, saame hinnaks 280 kr/t. See ongi see hind, millega sisuliselt tahab OÜ Maardu Graniidimaardla graniiti müüa. Ehk Eesti riik ei võida sisuliselt midagi. Ja see hind 270 kr/t rahuldab ka Rudus Eestit.

Teine väide oli see, et teedeehitajad hakkavad kindlasti kohe graniiti kasutama ja ei ole vaja nii palju uusi paekivimaardlaid avada. Ma küsiks, kas ikka hakkavad? Tänasel päeval maksab paekivikillu tonn ligikaudu 150 krooni. Miks nad peaksid hakkama kasutama kaks korda kallimat materjali?

Kui paekivikild vastab riigihanke tingimustes kirja pandud standardile, ei hakka keegi seda vabatahtlikult graniidiga asendama.

Kui paekivikild vastab riigihanke tingimustes kirja pandud standardile, ei hakka keegi seda vabatahtlikult graniidiga asendama.

Kes asendab, see on automaatselt selle hanke kaotanud. Konkurent pakub odavamat ja võidab. Nad on kõik eraettevõtjad. Teedeehitajatele on tähtis, et remonditud tee kestaks garantiiaja lõpuni, mitte rohkem. Teedeehitus ja -remont on nende leib. Vabatahtlikult ei loobu keegi oma leivast ehk vabatahtlikult ei hakka nad graniiti kasutama. Paekivimaardlad on ja jäävad …

Nüüd tekib küsimus, milleks seda kaevandust vaja on? Minu arvamus on, et seda kaevandust on vaja ainult nn teiseseks kasutuseks. Koosolekul välja käidud nn soojuspumpjaama ideesse ma eriti ei usu, kuna selle ehitamise või mitteehitamise lubamise otsustab vald. Ehk teisiti öeldes käis OÜ Maardu Graniidimaardla hea idee välja, aga välistab selle väitega, et see sõltub vallast. Kindlasti tahavad nad kaevandust rajama hakata aastal 2013. Miks? Sellepärast, et siis hakkab järgmine eurotoetuste ring. Järelikult tahavad nad saada kaevanduse rajamiseks eurotoetust. Mille jaoks antakse eurotoetusi? Üks variantidest on keskkonnatoetused. Kuna soojuspumpjõujaama nad ise välistasid, siis ainuke asi ongi prügila. Kahjuks elu näitab, et mida kõige rohkem eitatakse, seda tegelikult tehakse. Anto Raukas välistas tuumajäätmete matmise kaevandamise ajal kaevandusse ja samal ajal ütles ta, et Euroopa vajab tsentraalset tuumajäätmete hoidlat 50–60 aasta pärast. Selleks ajaks ongi kaevandamine lõppenud. Kas suurriigid Euroopas tahavad tuumajäätmeid oma territooriumile keset Euroopat matta? Loomulikult ei taha. Ideaalne koht ongi väikeriik Euroopa ääremail. Üks ideaalsemaid kohti Euroopa ääremail ongi Eesti. Kas nad suudavad tuumajäätmeid turvaliselt matta? Küsimusi on rohkem kui vastuseid. Graniidimaardla härraste meelest tuleb see maardla siia või Muuga lahte, aga raudselt Eestisse.

Kallavere ja Neeme ilusa küla konkursil

Merike Metstak

Eesti kodukaunistamise liikumise ametlikuks alguseks peetakse aastat 1936, mil riigivanem Pätsi kokkukutsutud suur nõupidamine kiitis heaks ulatusliku kodukaunistamise hoogtöö kava.

Kodukaunistamise riiklikult suunatud tegevus soikus ajaloo keedkäikudes aastakümneteks. President Meri taasalgatatud kodukaunistamise liikumist on väärtustanud kõik Eesti Vabariigi presidendid. Harjumaa vastav komisjon esitab tänavu Eesti vabariigi presidendile neli objekti, sealhulgas ühe kandidaadi ilusa küla nimetusele. Võitnud küla külavanem pääseb presidendi vastuvõtule.

Vallavalitsus esitas konkursile Kallavere ja Neeme külad.

Kallavere küla on väga erilmeline. Kui vallas on kaks muuseumi, siis üks neist asub just siin. Priit Kase ja Kersti Pent esitlesid komisjonile külamuuseumi väljapanekuid, igale esemele oli neil lugu juurde jutustada. Komisjon tegi ringkäigu ka Savirannas ning uudistas Kodumaa suvitusrajooni.

Kalurite päeval kuulutati välja Neeme küla kaunim kodu. Neeme ilu aunimetuse pälvis Noore-Männiku talu, mille omanik on Tähte Luik. Hinnatava väärtuse loonud konkursi võitja on loonud kalurikülale tüüpilise imearmsa kodu. See kodu vääris auhinda ja esitlemist maakondlikule komisjonile.

"Neeme ilu" pärjatud

Neeme on juba kord pälvinud ilusa küla tiitli, kuid see ei tähenda keeldu pretendeerida taas. Siin on kõik inimesele eluks vajalik: pood, raamatukogu, frantsiisiteenust pakkuv postkontor, lasteaed, algkool, kõrts, sadam, arvukalt seltse ja muidugi inimesed. Külavanema sõnul on ainuke probleem ühistransport – sõidukid käivad neile, mitte meile sobival ajal, ütles Sirje Põllu. "Selle teemaga praegu aktiivselt ka tegeleme, kuna kooli alguseks peavad sõidugraafikud paigas olema."

Komisjon imetles Neeme küla erinäolisi ja ilusaid asumeid – vana ja uuemat, korrastatud kalurielamuid ja klaasvillasid. Siin on kõike küllaga: Kadakaranna, Palgiküla jne.

Kultuurikalender
september 2009

03.09 kell 12.00	Loo kutuurikeskus	Seenioride ÜMARLAUD • Leida Ilo näituse avamine • Septembrikuu sünnipäevalaste õnnitlemine • Heljo Männi raamatute väljapanek • Info jagamine
05.09 kell 16.00	Neeme rahvamaja	JUMALATEENISTUS
06.09 kell 11.00	Loo staadion ja Loo kultuurikeskuse lipuplats	LÕBUS LOO PEREPÄEV • Lõbusad spordivõistlused • Lasteteatri MÄNG etendus "Ilusa lõpuga lugu" • Batuudid • Müügil söök-jook NB! Vihma korral toimub üritus spordihoones
08.09	Loo kultuurikeskus	Algab laste NÄITERINGI hooaeg!
16.09 kell 14.00	Loo kultuurikeskus	Seenioride pidu SUVEST SÜGISESSE • Kirjanduslik külaline Heljo Mänd • Meenutusi suvest
17.09 kell 19.00	Neeme rahvamaja	Neeme küla ÜLDKOOSOLEK
19.09 kell 19.00	Jõelähtme rahvamaja	E. Vetemaa näidend "ÕHTUSÖÖK VIIELE" Kohtumine näidendi autori Enn Vetemaaga
19.09 kell 20.00	Neeme rahvamaja	Klubiõhtu ansambliga AMULETT
24.09	Avinurme kultuurikeskus	Jõelähtme Lava Grupi väljasõiduetendus E. Vetemaa näidend "ÕHTUSÖÖK VIIELE"
24.09	Loo kultuurikeskus	Laste näiteringi esimene üritus
25.09 kell 19.00	Jõelähtme rahvamaja	JÕELÄHTME VALLA SÜGISPIDU • Meenutame Elsa Rikandi kultuuripärandit valla laulu- ja tantsurahva osavõtul • Elsa Rikandi kultuuripreemia lauraadi väljakuulutamine
29.09	Loo kultuurikeskus	Hinge Jürgensoni näituse ülespanek
01.10	Loo kultuurikeskus	Seenioride ÜMARLAUD • Rahvusvahelise eakate päeva tähistamine • Väljasõit

Loo lasteaia ehitus jätkub

Priit Põldmäe
Abivallavanem

Juunikuu volikogus otsustati jätkata Loo lasteaia ehitust ja leida pooleli jäänud ehitusele uus ehitaja. Otsus sai enamiku volikoguliikmete toetuse, heakskiitu ei saanud kolmelt praegu opositsioonis olevalt saadikult.

Otsuse poolt oli 13 volikogu saadikut, vastu üks ja kaks jäi erapooletuks. Üks saadik ei osalenud istungil.

Vallavalitsus viis juulis läbi uue riigihanke Loo lasteaia ehitaja leidmiseks. Seekord ootasime osalema just suuremaid ja usaldusväärsemaid ehitajaid. Osalejad olidki mainekamad ja professionaalsemad, valla jaoks soodsaima pakkumise tegi AS Merko Ehitus. Pakutud hind oli aga veelgi soodsam sellest, mida vallavalitsus eeldas eelpakkumiste põhjal. Lepinguni soovime jõuda kohe pärast seadusega määratud vaidlustusaja möödumist. Seega peaks ehitus käivituma uuesti täie hooga juba septembri alguses.

Kari Jaago
Jõelähtme valla ehitusosakonna juhataja

Möödunud aastal Jõelähtme Vallavalitsuse poolt Loo lasteaia laienduse ehitustööde teostaja leidmiseks korraldatud riigihanke võitis AKKO Invest OÜ kui kõige odavama pakkumise esitanu.

Ehitustööde teostamise leping sõlmiti 23. oktoobril 2008. Lepingu kohaselt pidanuks ehitaja valmis lasteaia üle andma 31. märtsil 2009.

Probleemid tekkisid ehitajal aga kohe ehitustööde alguses. Lepingu kohaselt pidi ehitaja enne töödega alustamist esitama vallale lepingu täitmise tagatise 10% ulatuses lepingu hinnast. Tegelikkuses esitas ehitaja selle aga alles 18. detsembril. Ehitustööde kestuseks oli planeeritud kokku veidi üle viie kuu. See oli kõigi arvestuste kohaselt piisav, et ehitus valmis saaks. Jaanuari keskpaigaks pidi graafiku järgi valmis olema hoone. AKKO Invest OÜ oli selleks ajaks suutnud teostada ehitustöid vaid 5% ulatuses, mis tähendas, et valmis ei olnud veel isegi vundament. 22. jaanuari ehitusnõupidamisel konstateeris ehitaja fakti, et ehitustööde teostamise graafikust ollakse maas 17 nädalat.

Vaatamata lepinguliselt fikseeritule ja ehitaja poolt kinnitatule, et kogu hoone valmis ehitamiseks arvestati pakkumises kõikide teostamist vajavate töödega, hakkas ehitaja talvel vallale lisatööde kalkulatsioone esitama. Lisatöödena esitati küll sadeveetorustiku paigaldamist, küll hoone aluspõrandate tagasitäidet. Loomulikult oli iga täiendav kulu vallale ebameeldiv täiendav finantskohustus, mis ei olnud planeeritud. Kuid kui lisatööde vajadus on põhjendatud, siis tuleb selle eest ka täiendavalt tasuda. Akko Investi poolt esitatud lisatööde kalkulatsioonid olid enamasti aga kontrollimatud ja äärmiselt võhiklikult koostatud, selge eesmärgiga valla käest välja kaubelda võimalikult palju lisaraha. Kuidas muidu mõista lisatööde kalkulatsiooni, milles ehitaja arvates tuleks lepinguväliselt hoone süvendist täiendavalt välja kaevata 520 m³ pinnast ja täita tekkinud süvend 2170 m³ liivaga? Puht matemaatiliselt on selline kalkulatsioon pehmelt öeldes absurdne, kui just lastele kelgumäge ei rajata. Lisaks oleks tegelik kogus valla ehitusosakonna juhataja poolt teostatud kontrollarvutuste põhjal olnud vaid 248 m³!

Ehkki ehitaja on oma ütlustes püüdnud väita, et tema tegi enda poolt kõik ehitustööde graafikus hoidmiseks, näitas tegelik olukord hoopis midagi muud. Jõelähtme valla ehitusosakonna juhataja poolt teostatud ehitusobjekti pistelise kontrolli tulemusena ilmnes jahmatav tõsiasi, et 2. veebruaril kell 14.05 ei viibinud ehitusobjektil ühtegi töölist, 4. veebruaril kell 13.30 viibis ehitusobjektil vaid töödejuhataja üksi, 5. veebruaril kell 10.25 ei viibinud ehitusobjektil ühtegi töölist ja seda olukorras, kus mahajäämus tööde teostamise graafikust oli selleks hetkeks 18 nädalat. Jõelähtme Vallavalitsus lasi Akko Investil koostada uue tööde teostamise graafiku, kus tööde lõpetamise tähtaega pikendati sisuliselt jaanipäevani, kuid kahe esimese nädalaga jäädi kohe ka uuest graafikust maha 2 nädalat! Kogu ehitus sisuliselt seisis. Sellises olukorras ei jäänud vallavalitsusel enam muud üle, kui leping Akko Investiga lõpetada ja korraldada uus avalik riigihange ehitaja leidmiseks, kes oleks suuteline Loo lasteaia juurdeehituse valmis ehitama. Pärast vallapoolse lepingu lõpetamise teate ehitajale üleandmist püüdis Akko Invest viimases hädas päästa, mis päästa annab, ja alustas taas ehitustegevust – paigaldas esimese korruse laepaneelid, täitis vundamendisüvendi liivaga ja ladus esimese korruse välisseinu, kuid Jõelähtme Vallavalitsuse usaldus Akko Investi vastu oli kadunud ja vald hakkas korraldama uue riigihanke ettevalmistamist. Vallavalitsusele on ette heidetud, et tänaseks on lasteaia juurdeehituse eest Akko Investile makstud kõigest 5% lepingu maksumusest, kuid selline ongi teostatud tööde maht, mida ehitaja sai akteerida ja mille eest tasu küsida. Samas avastasid valla ehitusosakonna spetsialistid juulikuisel ehitusobjekti külastusel, et pärast lepingu lõpetamist Akko Investi poolt ehitatud esimese korruse kandev raudbetoonkarkass on ehitatud ehitusnorme jämedalt rikkudes ja tuleb lammutada, mis omakorda toob vallavalitsusele kaasa täiendavaid kulutusi.

Lisaks selgus, et AKKO Invest on jätnud tasumata alltöövõtjatele ning OÜ Arsam on algatanud nende vastu pankrotimenetluse.

AKKO Invest OÜ on ebakindel partner olnud paljudele

Aivar Lankei
Kadrina vallavanem

AKKO Invest võitis meil ehitushanke ilmse alapakkumisega ja me võitlesime nende kõrvaldamise nimel pool aastat.

Kahel korral kaotasime vaidluskomisjonis ja siis suutsime läbi negatiivse lisaeelarve sundida nad loobuma. Samad probleemid on neil kõikjal (Põltsamaal, Kambjas, Sõmerul). Tegemist on katusfirmaga (AKKO/ Megaservice/Triad), kes terroriseerib allhankijaid ja seetõttu on nende ehitustegevus ettearvamatu ja probleemne. Riigihangete seadus ei toeta kahjuks omavalitsusi kuidagi ja toimivaid lahendeid leida on väga raske.

Reet Kiuru
Kambja vallasekretär

Kambja Vallavalitsusel olid samuti probleemid Akko Invest OÜ-ga.

See firma osales meil Kambja tervisekeskuse ja postkontori ehituse hankel, esitades ühispakkumise Megaservice OÜ-ga. Megaservice OÜ on samuti Oleg Kuzminile kuuluv firma. Hange avati 14.11.2008. Paberid olid korras, esitasid kõige madalama hinnaga pakkumise, kuid hinna kokkuliitmisel eelarves olid neil vead sees. Tegelik pakkumine tuli vigade parandamisel *ca* 700 000 krooni suurem, kuid jäi ikka kõige madalamaks pakkumiseks. Palusime pakkujalt selgitusi mõnede eelarvepunktide kohta ja tunnistasime ta edukaks pakkujaks 08.12.2008.

Lepingu sõlmisime 09.01.2009, töödega pidid nad alustama lepingujärgselt 01.10.2009. Lepingu täitmise tagatist meile ei esitatud. Kui hakkasime märtsi algul huvi tundma, kuhu ehitaja jääb, anti mitmeid lubadusi ja tähtaegu, kuniks pank otsustab laenu andmise. Saadeti ka teateid. Lõpuks 16.04.09 saatsime teate, et lõpetame lepingu, kui 24.04.09 ei ole töödega alustatud. 17.04.09 saime vastuseks teabenõude, milles nõuti meiepoolse finantseerimise tagatisi. Vastasime teabenõudele ja 27.04.09 saatsime lepingust taganemise teate. Sellega meie suhtlemine lõppes.

Vahepeal (aprilli algul) sooviti läbirääkimisi ja kokkusaamist kohapeal, millest vallavanem keedus. Märtsi lõpust alates ei saanud nendega e-posti teel ka enam suhelda, sest kõik Kambjast läinud kirjad tulid tagasi märkega, et seda peetakse rämpspostiks (nende server saatis automaatselt tagasi). Seda nad ei tunnistanud, väites, et me ei ole neile midagi saatnud. Suhtlesime lõpuks ainult väljastusteatega kirja teel.

Millest jutustavad lagedad väljad

Janek Šafranovski
Ajaloolane

Meie valla territooriumil on erakordselt palju arheoloogiamälestisi. Mõned neist on hästi nähtavad, mõnda tähistavad viltu vajunud roostes sildid, mõned on mattunud rohukamara alla.

Nende väärtus ei seisne siiski selles, millised nad välja näevad, vaid selles, mis lugu nad jutustavad. Mida räägivad need mälestised meie minevikust, arengust ja sellest, miks me oleme just sellised. Meie kultuurist. Enamikus maailma riikides on sellised mälestised võetud riikliku kaitse alla. Eestis on see nii alates 1925. aastast.

Ka meie vallas on riiklik muinsuskaitseala. Miks on niisugust ala vaja, kui mälestised on niigi kaitse all? Aga seepärast, et ka sellel lagedal maastikul on oma lugu. Kusjuures väga ürgne ja võimas. Olen tähele pannud, et paljud meie valla elanikud seda lugu hästi ei tea ja proovin selle lühidalt üle rääkida.

Kütist põlluharijaks

Kiviajal, kui inimesed elatusid küttimisest, kalapüügist ja korilusest, olid kõige soodsamateks elukohtadeks veekogude rannad. Sai ju veest kinni püüda kala või hülge, mis oli metsast püütule oluliseks lisaks. Eestis olid kõige tihedamalt asustatud Pärnu ja Narva jõe suue ning Võrtsjärve ümbrus. Tollase elukorraldusega ei muutnud inimesed maastikupilti kuigi palju ja kaheksa tuhat aastat, jääaja lõpust kuni noorema pronksiajani, püsis ja muutus loodus Eestis omatahtsi.

Kuigi liha ja kala on väga toitvad, polnud inimeste kõht sugugi alati piisavalt täis. Üks põhjuseid oli inimeste mõju loomade arvukusele. Teine oluline põhjus oli toidu säilitamise võimalus. Ilma soolata ei õnnestunud ka rikkalikku jahisaaki pikalt roiskumata hoida. Nii olid sagedased näljaperioodid, mis lühendasid eluiga ja vähendasid sündivust. Kiviaja lõpu poole levisid meie aladele esimesed teraviljad – oder, kaer ja nisu. Neid hakati pikkamisi järjest enam kasvatama, kuna vilja oli muu hulgas ka hea säilitada. Samal ajal arenes ka koduloomade kasvatamine, mis vähendas veelgi metsas hulkumise vajadust.

Nii ei osutunud soodsateks elukohtadeks mitte endised veekogude rannad, vaid alad, kus sai edukalt vilja kasvatada ja karja pidada. Paksu mullaga aladel vohas tol ajal mets ja muu paksem taimestik. Inimeste põlluriistad, veoloomad ja oskused olid küllaltki algelised. Pronkskirve ja puust konksadraga ei olnud metsa vastu suurt asja. Nii osutusid headeks põllumaadeks õhukese ja kerge mullaga loopealsed alad, nagu neid leidub Põhja-Eestis ja Saaremaal. Õhukese mullaga aladelt oli kerge välja juurida puid ja põõsaid ja suures osas leidus ka looduslikke niite. Nii hakati just Põhja-Eestis tegelema põlldude kündmisega, mis oli alepõllundusest ja kõplapõllundusest oluliselt efektiivsem.

Kui oleme ise oma kodukandi lugude üle uhked, küll siis hakkavad seda hindama teisedki.

Kõige väljapaistvamaks põllumajanduse kui uue elustiili ja kultuuri arengu ajaloo vallas on just praegune Rebala muinsuskaitseala piirkond. Muististe iseloomu, asustuspildi ja loodusliku keskkonna järgi otsustades kujunes siin väga varakult välja tänaseni paljuski jälgitav maastik ja asustuspilt.

Tugev Skandinaavia mõju

Oluliseks teguriks kiires arengus oli kultuurivahetus teiste aladega. Suur osa Eestis tollest ajast pärit olevaid lohukivisid ja ümmargusi kivikirstkalmeid asub just siin. Nii kalmed kui lohukivid on siia levinud Skandinaaviast. Sealt levis siia ka arenenum põlluharimise oskus. Välistatud ei ole ka mõningane sealtpoolne sisseränne. Mälestiste leviku järgi otsustades kulges olulisem meretee ja sellega kaasnevad kultuurimõjutused tol ajal Rootsist Eestisse mitte otse üle Läänemere, vaid turvalisemalt mööda rannikut, üle Ahvenamaa saarestiku ja meie kandis üle Soome lahe. Kivikirstkalmed jutustavad esmakordselt otseselt ühiskondlikust kihistumisest – keskses kirstus oli maetud tähtsam isik rikkalikemate hauapanustega. Tema ümber ilmselt madalama positsiooniga tegelased. Tingituna maa madalast viljakusest elati enamasti üksiktaludes hajali laiadel aladel.

Niisugune areng toimus suuremalt jaolt viimase aastatuhande jooksul enne meie aega. Selles ajavahemikus oli eespool nimetatud aladel märkimisväärselt erinev arengutase võrreldes Eesti sisemaaga, kus oli endiselt suur osa püügimajandusel. Hiljem, kui raud laiemalt levis ja saadi jagu ka paksematest metsadest, selline erinevus kadus ja tekkisid põllumajandusmaastikud üle Eesti.

Kaitseme kolme tuhande aasta vanust maastikupilti

Avarad inimese poolt tekitatud kultuurmaastikud, mis laiuvad Jõelähtme valla südames, on vanimad laialdaselt jälgitavad maastikud Eestis. Hilisemad sajandid ei toonud sellel alal kardinaalseid muutusi. Kui kaheksakümnendate aastate teisel poolel ähvardas unikaalset maastikku ja asustuspilti hävinemine kaevanduste läbi, suutsid arheoloogid eesotsas Vello Lõugasega saavutada siinsete alade riikliku kaitse alla võtmise. Industrialiseerumise ja linnastumise eest vajab üks Eesti suurimaid kultuuriväärtusi kaitset ka praegu.

Tänaseks on see riiklik kaitseala kahjuks riigi poolt unarusse jäetud nii sisuliselt, aineliselt kui ka seadusandlikult. Meie lähedal asuvad samalaadsed kaitsealad Ölandi saarel Rootsis ja Kernave ümbruses Leedus on võetud UNESCO maailmapärandi nimekirja. Rebalal oleks samasse nimekirja kindlasti asja. Seda juhul, kui meie ja kogu Eesti tahaks väärtustada lugu oma rahva arengust ühest etapist teise ja selle etapi kestusest kuni viimase sajandini.

Staadion on koht, kus mõnusalt aega veeta

Jüri Paavel
Jõelähtme Varahalduse OÜ

Tasapisi lõppema kippuv suvi on tõestanud, et peagi aasta vanuseks saav Loo staadion väärib oma kohta meie igapäevaelus.

Lapsi on suvel küll aleviku vahel veidi vähem, aga kõigil soovijatel on tekkinud hea alternatiiv multifilmidele ja arvutimängudele ning võimalus vahetada virtuaalne suhtluskeskkond vahetu ja sportliku vastu.

Peagi algav kooliaasta toob esimestel sügiskuudel staadionile Loo Kooli kehalise kasvatuse tunnid ja sportlikud huviringid, eelkõige jalgpallitreeningud. Tööpäeviti kestavad need olenevalt päevast 18.30 kuni isegi 20.00, seejärel saab jalgpalliplatsi välja rentida võistkondadele.

On küsitud jooksmisvõimaluste kohta staadioniringil. Praeguseni on harrastajad saanud seda teha ka paralleelselt jalgpallitreeningutega, käib üks tegevus ju murul ja teine ümber selle. Kõige sobivamad ajad jooksjatele jäävad nädalavahetustele, samuti tööpäevadele ajavahemikus 16.00–20.00, pärast seda on tihtipeale suuremaid treeningugruppe ja võistlusi ning platsi ääres varumängijaid ja publikut.

Staadionist on saamas omamoodi multifunktsionaalne keskkond ja seda mitmetele sihtgruppidele. Kui eelkõige õhtustel aegadel toimub aktiivsem sportlik tegevus, siis hommikuti ja ennelõunasel ajal on staadion saanud sobivaks kohaks, kus noored võivad kokku saada, lihtsalt suhelda või palli toksida. Mis eriti tore – sel ajal kohtab seal ka päris pisikesi ilmakodanikke – kes veel vankris, kes oma esimesi spordisamme tegemas – koos oma vanematega ringi toimetamas. Siinkohal tahaks staadionikülastajaid tänada heaperemeheliku ja hooliva suhtumise eest selle kasutamisel (kui mõned nätsu- ja sihvkasõbrad välja arvata). Loodetavasti jätkub niisugune suhtumine ka edaspidi.

Staadioni kasutamine jooksuharrastuseks, korvpalli mängimiseks või muidu meeldivaks ajaviitmiseks on vallakodanikule tasuta, nii nagu ka eri vanusegruppides lastele, kes osalevad jalgpallitreeningutel. On selge, et sportlike tingimuste ja vaba aja kasulikuks sisustamiseks võimaluste loomine on valdkonnad, kuhu panustatud vahendid tulevad kunagi nii vallale kui riigile mitmekordselt tagasi. Sügishooajaks valmivad staadioni kõrvale, endise teeninduskompleksi ruumidesse ka riietus- ja pesemisruumid, seni on võistkondadel ja treeningugruppidel võimalus käia pesemas spordihoones.

Täpsemat infot staadioni kasutamise graafikute ja õhtuste pallimuru kasutamise tingimuste kohta on võimalik saada Jõelähtme Varahalduse OÜ koduleheküljelt www.jvh.ee ja e-posti aadressil rskloo@hot.ee.

Elsa Rikandi kultuuripreemia

Aastast 1996 annab Jõelähtme Vallavalitsus igal aastal välja Elsa Rikandi nimelise kultuuripreemia pikaajalise tulemusrikka tegevuse eest Jõelähtme valla kultuuri edendamisel.

Aastapreemia väljaandmiseks moodustatakse Jõelähtme Vallavalitsuse korraldusega viieliikmeline žürii. Ootame kultuuripreemia kandidaatide nimesid kirjalikult koos lühikese põhjendusega Jõelähtme Vallavalitsusse hiljemalt **10. septembriks 2009**. Kandidaate on õigus esitada üksikisikutel ja organisatsioonidel.

Jõelähtme Vallavalitsus teeb preemia saaja teatavaks hiljemalt 25. septembril, mil Elsa Rikandi surmast möödub 20 aastat. Aastapreemia suuruse määrab Jõelähtme Vallavalitsus Jõelähtme Vallavolikogu poolt kinnitatud eelarve alusel. Vastava kandidaadi puudumisel on Jõelähtme Vallavalitsusel erandkorras õigus jätta preemia välja andmata. Preemiaga kaasneb Jõelähtme Vallavalitsuse tänukiri.

Ootame kõikide ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja eraisikute sihteraldisi ja annetusi arveldusarvele 10002018903006 selgitusega "E. Rikandi kultuuripreemia".

Laureaaditiitli on pälvinud

Erika Põlendik (2008)
Kersti Laanejõe (2007) ja elutöö preemia laureaat Linda Tamm (2007)
Maie Ramjalg (2006)
Maie Jakobi (2005)
Kai Müürsepp (2004)
Svetlana Siltšenko (2003)
Silja Trisberg (2002)
Aare Värte (2001)
Taimi Saarma (1999)
Leili Värte (1998)
Maria-Marika Kurvet (1997)
Ahto Nurk (1996)

Muuga piirivalvekordoni tööpõld on lai

Muuga kordoni ülem piirivalvekapten Raivo Männik.

Muuga piirivalvekordoni toimkond

Kirke Klemmer
Piirivalveamet
Ennetus- ja teavitusgrupp

2006. aastal muudeti Muuga Sadama piiripunkt Muuga piirivalvekordoniks, mille koosseisu kuulub rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkt.

Seoses sellega lisandus piirilõik *ca* 130 km Rohuneeme tipust kuni Harju maakonna piirini ja mitmeid täiendavaid ülesandeid.

Kordoni vastutusalas teostatakse lisaks põhitegevusele sadamas rannikupatrulle nii maismaal, väikesaartel kui merel. Osaletakse vajadusel merepäästes, hoitakse silma peal väikelaevade- ja jetiliiklusel, tagatakse kalapüügieeskirjadest kinnipidamine. Tehakse koostööd Põhja Politseiprefektuuriga, korraldadakse politseiga ühispatrulle.

"Piirivalvekordon on võimeline sekkuma ja hädajuhtumil operatiivselt reageerima nii maal kui merel, nii kaatri kui autoga, vajadusel abistab meid piirivalvelaev ja lennusalga helikopter," sõnas Muuga piirivalvekordoni ülem piirivalvekapten Raivo Männik.

Igapäevaselt tegeleb piirivalvekordon kaubalaevade piirivormistusega Muuga sadamas. Kõik laevad, mis sisenevad või väljuvad sadamast, läbivad piirikontrolli. Sadamas on ka autokontrollpunkt, kus teostatakse piirivormistust mootorsõidukitele. Vähetähtsaks ei saa pidada kordoni vastutusala kontrolli. Piirivalvurid patrullivad kordoni piirilõigul jalgsi, jalgratastel ja autodel, merel piirivalvekaatriga.

Muuga kordoni tööpõld on lai: transporditud on kiirabi ja politseid väikesaartele, toodud saartelt ära haigeid, päästetud kalavõrkudesse lootusetult kinni jäänud luiki, toimetatud väikelaevale heeliumiballoon, kui väikelaeva mootor oli seiskunud ega käivitunud enam ning tuul hakkas laeva triivima laevateele. Aidatud on merehädalisi – oli juhtum, kus laeval lõppes kütus ja inimesed ei saanud enam sadamasse. Kordonitoimkond transportis isikud mandrile.

Piirivalvekordon on võimeline sekkuma ja hädajuhtumil operatiivselt reageerima nii maal kui merel.

Kordoni ülema sõnul on iga juhtum käsitletav eraldi ja toimumise hetkel tähtis.

Põnevate juhtumite kohta lisab kordoniülem, et pea iga patrull ja vastutusalas käimine on põnev, sest kunagi ei tea, mis võib juhtuda, kellega kokku puutud ja kellel abi vaja on. Koostööd tehakse mitmete ametkondadega – lisaks Põhja Politseiprefektuurile käiakse Keskkonnainspektsiooniga kordoni vastutusalas kalapüügieeskirjade täitmist kontrollimas.

Piirivalvekordon kutsub kodanikke üles olema seaduskuulekad.

Merele minnes tuleks kindlasti panna selga päästevest, jälgida ilmateadet, võtta kaasa sidevahend ning veenduda laeva ja navigatsiooniseadmete heas tehnilises seisundis. Kui märkad abivajajat merel või väikesaarel või oled ise abivajaja, anna teada Muuga piirivalvekordonile telefonidel 619 1240 või 503 6475.

"Kui saame teilt asjalikku teavet vallas toimuva kohta, on ka meil võimalik paremini oma ülesandeid täita ja vajadusel abiks olla," sõnas piirivalvekordoni ülem piirivalvekapten Raivo Männik.

Kalapüügile minnes tea reegleid!

Erik Parts
Keskkonnainspektsiooni Põhja regiooni keskkonnakaitseinspektor

Kalapüük on väga paljude inimeste jaoks meeldiv harrastus ja ajaviide. Aga nii nagu kõigi muude tegevuste puhul, on ka kalapüügil oma kindlad reeglid.

Püüginõuded on kehtestatud selleks, et püügirõõmu jätkuks nii meile kui ka meie järeltulevatele põlvedele.

On kogenud kalastajaid, kes tunnevad väga hästi kalapüügieeskirja nõudeid, aga ka neid, kes reegleid ei tea. Viimati nimetatute hulgas on kindlasti need, kes selle harrastusega alles algust teevad. Neile tahakski südamele panna, et enne kalapüügiga tegelema hakkamist tuleb kalapüügiseadus ja kalapüügieeskiri tähelepanelikult läbi lugeda. Siis on selge, kus, mida, millal ja millega on lubatud püüda.

Need, kes soovivad looduses viibides püüda kala ühe lihtkäsiõngega, saavad seda teha täiesti tasuta ja püügiõigust vormistamata. Tuleb vaid jälgida, et lihtkäsiõng vastaks kalapüügieeskirjas kirjeldatud nõuetele. Arvestada tuleb ka püügiaegadele, -kohtadele ja kalaliikidele kehtestatud piiranguid. Rohkem kui ühe lihtkäsiõngega kalapüügiks on juba vajalik püügiõiguse vormistamine.

Kes soovib kalapüügiga tõsisemalt tegelema hakata ning tahab kalapüügil kasutada teisi kalapüügieeskirjas kirjeldatud harrastuspüügivahendeid (spinning, käsiõng, sikuti jne), peab enne kalaleminekut vormistama endale harrastuspüügiõiguse. Enne tuleb endale selgeks teha, millist harrastuspüügivahendit ning kus ja millal soovitakse kasutada. Vastavalt sellele tuleb endale muretseda kas kalastuskaart, panga maksekorraldus või sooritada mobiilimakse.

Kalastuskaarte väljastab Keskkonnaamet, kelle kodulehelt (www.keskkonnaamet.ee) on võimalik kalastuskaardi kohta täpsemat informatsiooni saada. Panga maksekorralduse ja mobiilimaksega seonduva informatsiooni leiad Keskkonnaministeeriumi kodulehelt (www.envir.ee).

Erandiks on siin eelkooliealised lapsed, alla 16-aastased õpilased, pensionärid, õigusvastaselt repressseeritud isikud ja repressseeritutega võrdsustatud isikud ning puuetega isikud, kes tohivad harrastuspüügivahenditega kala püüda püügiõigust vormistamata, välja arvatud need juhud, kus püügiõiguse annab kalastuskaart.

Harrastuspüügiõigust tõendav dokument (panga maksekorraldus, kalastuskaart) või soodustust tõendav dokument (õpilaspilet, pensionitunnistus, repressseeritu tunnistus, puude raskusastet tõendav dokument) peab harrastuspüügil alati kaasas olema. Kui harrastuspüügiõigus on omandatud mobiilimakse tasumisega või kui harrastuspüügiõigust tõendaval dokumendil puudub foto, peab kalapüügil kaasas olema ka isikut tõendav dokument. Lisaks arvesta harrastuspüügiga tegelemisel alati järgmist.

1. Pea kinni püügiaegade, -kohtade ja kalaliikide suhtes kehtestatud piirangutest.
2. Ära kasuta harrastuslikul kalapüügil samaaegselt rohkem kui kolme sama või eri liiki püügivahendit.
3. Ära jäta oma püügivahendeid valveta.
4. Kasuta kalapüügil ainult kalapüügieeskirjas kirjeldatud harrastuspüügivahendeid.

Informatsiooni, kus, millal, mida ja millega harrastuspüügil püüda võib, saab kalapüügieeskirjast. Harrastuslikku kalapüüki reguleerib ka kalapüügiseadus. Mõlema õigusakti hetkel kehtiva versiooni leiab Riigi Teataja elektroonilisest andmebaasist (www.riigiteataja.ee).

Olulisemad piirangud harrastusliku kalapüügiga tegelemisel Jõelähtme valda jäävatel veekogudel.

Kaberla oja – kogu ulatuses kantud lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse ning kalapüük on seal aastaringselt keelatud. Erandiks on silmupüük silmutorbikute ja -mõrdadega (ei ole harrastuspüügivahendid, vajalik eraldi kalapüügiluba) ning vähipüük vähimõrra ja vähinataga (vajalik eraldi kalastuskaart).

Jägala jõgi – jõelõik Jägala joast suubumiseni Soome lahte on kantud lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse. Lõheliste püügikeelu ajal on seal kalapüük vees viibides keelatud, samuti on seal keelatud allveekalapüük harpuunpüssi ja harpuuniga. Erandiks on silmupüük silmutorbikute ja -mõrdadega.

Aastaringselt on keelatud Jägala jões Linnamäe paisust Peetri-Jaani saareni ja Peetri saare ümbruses kalapüük vees viibides. Erandiks on silmupüük silmutorbikute ja -mõrdadega.

Kõikidest Jägala jões olevatest jugadest ja paisudest allavoolu 100 m ulatuses ning kalatreppidel ja neist ülesvoolu 50 m ulatuses on kalapüük aastaringselt keelatud.

Jägala joast kuni jõe suubumiseni Soome lahte on aastaringselt keelatud kalapüük nakkevõrgu, liivi ja kuuritsaga, mõrraga püük on keelatud kogu jõe ulatuses. Erandiks on silmupüük silmutorbikute ja -mõrdadega.

1. septembrist 31. detsembrini on Jägala jões Linnamäe paisust kuni jõe suubumiseni Soome lahte keelatud kalapüük spinningu ja lendõngega (v.a kalastuskaardi alusel).

Lõhet ja meriforelli on Jägala jões keelatud püüda 1. oktoobrist 30. novembrini (v.a kalastuskaardi alusel püük landi või rakisega varustatud spinninguga või lendõngega), jõeforelli 15. septembrist 31. jaanuarini.

Vähipüük (püügiõiguse annab kalastuskaart) on 2009. a Jägala jões keelatud.

Jõelähtme jõgi – jõelõik Jõelähtme karstiala väljavoolust suubumiseni Jägala jõkke on kantud lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse. Lõheliste püügikeelu ajal on seal keelatud kalapüük vees viibides, samuti on seal keelatud allveekalapüük harpuunpüssi ja harpuuniga. Aastaringselt on keelatud kalapüük nakkevõrgu, liivi ja kuuritsaga. Paisudest allavoolu 100 m ulatuses ning kalatreppidel ja neist ülesvoolu 50 m ulatuses on kalapüük aastaringselt keelatud.

Vähipüük (püügiõiguse annab kalastuskaart) on 2009. a Jõelähtme jões keelatud.

Meri – kalapüüki meres reguleerivad lisaks Eesti Vabariigi õigusaktidele ka Euroopa Liidu õigusaktid. Olulisemate piirangutena on meres aastaringselt keelatud kalapüük Jägala jõe suudmele lähemal kui 1000 m, 1. septembrist kuni 30. novembrini on meres keelatud kalapüük Kaberla oja suudmele lähemal kui 500 m.

Eesti Energia valis välja jäätmepõletusjaama rajaja

Eesti Energia

Eesti Energia kuulutas Iru jäätmepõletusjaama rajamise edukaks pakkujaks Prantsuse ettevõtte Constructions Industrielles de la Méditerranée (CNIM).

2012. aastaks valmivas koostootmisjaamas on plaanis aastas ära põletada kuni 220 000 tonni Eestis tekkivaid segajäätmeid.

Olemasoleva Iru elektrijaama kõrvale rajatav masspõletustehnoloogiaga jäätmepõletusjaam hakkab lisaks olmeprügile vastu võtma ka kergeid tööstusjäätmeid ja seni Põhja-Eestis probleeme tekitanud kliinilisi jäätmeid.

”Kuna jäätmete puhul on tegemist kodumaist päritolu kütusega, siis eeldatavalt saab toodetu hind olema soodsam ja stabiilsem kui näiteks praeguse maagaasil põhineva soojuse tootmise puhul,“ selgitas Eesti Energia Taastuvenergia ettevõtte direktor Ando Leppiman.

”Keskkonna seisukohast on jäätmete põletamine elektri ja soojuse tootmiseks taaskasutamine ning seetõttu eelistatum variant kui nende prügimäele matmine,“ lisas Leppiman. “Masspõletusjaamades lähevad katlasse segajäätmed. Kuna kohapealne sorteerimine või muu töötlemine ei ole vajalik, tagab see tehnoloogia kokkuvõttes soodsaima taaskasutamise.“

Tänapäevastes enim kommertskasutuses olevates jäätmete masspõletusseadmetes muundatakse *ca* 85% jäätmetes sisalduvast energiast elektriks ja soojuseks. Euroopas on sellise tehnoloogiaga jaamu üle 400 ning meie lähiriikidest on see enim kasutatud nii Soomes, Rootsis kui Taanis.

Edukaks osutunud pakkujaga sõlmitakse leping augustikuus. Projekti maksumus jääb riigihankes nimetatud eeldatava ehitusmaksumuse suurusjärku, milleks oli 1,5 miljardit krooni.

Jäätmepõletusjaama ehitustööd algavad 2009. aasta lõpus ning elektrit ja soojust hakkab uus jaam tootma 2012. aasta alguses. Uue jaama soojuse tootmise võimsus saab olema 50 MW ja elektri tootmise võimsus 17 MW ning see hakkab täiendama olemasoleva Iru elektrijaama tootmisvõimsusi (648 MW soojust ja 190 MW elektrit).

Jäätmepõletusjaama rajamise hankel osales teise pakkujana Saksa päritolu Fisia Babcock Environment GmbH (FBE), kes tegi ühispakkumise koos Skanska EMV AS-iga.

Filmilaager Neemes

Merike Kahu
Filmihuviline

Teist aastat järjest toimus Neeme külas noorte filmilaager.

Eelmisel aastal võtsime Alina Korsmikuga vastu julge otsuse korraldada Neemes laste-noorte filmilaager. Laager oli edukas ning noortele sai lubatud, et võimalusel kordame üritust ka 2009 aasta suvel uuesti ja nii läkski. Tänu vallavalitsuse toetusele sai laager teoks ka sellel suvel. Filmihuvilised noored kogunesid 12. augustil Neeme vanas lasteaias ja viie päeva jooksul tegelesid 24 noort inimest oma filmi valmistamisega. Kordamööda oldi näitlejad, operaatorid, koos kirjutati stsenaarium ja tehti režissööritööd. Operaatoritöö kogemustest oli lahkelt nõus lastele rääkima meie oma vallas elav tippoperaator Ivar Heinmaa, siinkohal talle veel kord suur tänu. Lapsed kuulasid huviga seiklusrohkeid juhtumisi, mis on tal seoses tööga ette tulnud. Ka said soovijad piiluda läbi professionaalse kaamera silma ning küsida nõu oma filmivõtete tegemiseks.

Käisime ekskursioonil Järva-Jaani kinomuuseumis, mis oli väga värskendav tagasivaade kinoasjandusse. Saime valida ise filmi ja seda vanaaegse tehnika kõrina saatel vanadel puutoolidel nautida.

Laagrielu juurde käib ikka ju ka kerge öörahutus ja seltsielu. Hommikuti äratus ja hommikuvõimlemine. Meiegi laager ei erinenud selle poolest – sai maha peetud limbotantsuvõistlus ja *playbox*'i üritus, milles kasvatajadki täies koosseisus kaasa lõid. Võrreldes eelmise aastaga, mil me Alinaga kahekesi olime, oli meil sellel aastal abiks veel Kostivere noortekeskuse särtsakas juht Kadri Lepik ja Neeme kooli noor õpetaja Kärt Toompuu, meditsiinipunktis aitas abivajajaid Maria-Marika Kurvet.

Näitlejatöö kogemusest leidis aega meiega vestlema tulla lennukas ja vitaalne Lauri Pedaja. Ta rääkis lahkesti, kuidas valmis film “Klass” ja ka veel teistestki projektidest, milles ta on kaasa löönud.

Kõikide muude tegevuste kõrvalt tegelesid lapsed igal vabal minutil oma filmiga. Töö toimus gruppides ja Neeme küla vahel jalutasid need viis päeva ringi päris mitmed kambad, otsides võttekohti ja sobilikke momente, et võtta sisse õiged positsioonid ja hüüda käsklus: “LÄKS!”

16. augustil algusega kell 15.00 toimus Neeme algkoolis/rahvamajas tähtis sündmus –

Neeme filmilaagri 2009 filmide esilinastus. Esitleti kolme selle aasta värskeimat tummfilmi:

“Päev täis juhtumisi” (Enn-Erik Simmer, Janno Roots, Karmen Kahu, Katre Kahu, Gerdo Puusepp, Lisett Lepik, Steven Murekas, Älian Käärik);

“Põgenemine” (Fred-Richard Saueauk, Helena Simmer, Ken-Andreas Pahkma, Kristi Tuisk, Robert Paal, Sander Kosk, Sten Michelson);

“Surm tuleb väikestes pükstes” (Aleks-Andži Morozov, Mihkel Pogga, Minna Elise Leonidov, Päär-Joonap Keedus, Rein Lilienthal, Sven-Eric Kõllo, Sven Erik Ojavee, Paula Johanna Linnasmägi, Triin Lilienthal).

Täname Jõelähtme vallavalitsust, Neeme rahvamaja, Neeme algkooli, Wana Kala kõrtsi, Neeme poodi, AS-i Tranko, Kinomuuseumi, Ivar Heinmaad, Lauri Pedajat, Andrus Millerit, Siim Millerit, ILMATAATI.

Tänu kõigile osalejatele! Loodame, et kohtume taas Neeme filmilaagris 2010.

Kõigil, kellel huvi nimetatud filmide vastu, võtke ühendust filmitegijatega või antud loo autoriga. Kenasid filmielamusi!

Jõelähtme tulumaksu laekumine kasvas tänu ettevõtjatele

Postimees 12.08.2009

Jõelähtme vallale laekus tänavu esimese seitsme kuuga tulumaksu 11 protsenti rohkem kui mullu samal ajal, vallavanema sõnul peamiselt tänu ettevõtjate dividenditulule.

”Oleme meelitanud valda ettevõtjaid, teinud siin soodustusi, et nad saaks töökohti luua ja siis on nad maksnud lisaks ka oma erakorralised tulumaksulaekumised dividendidest valda,” rääkis vallavanem Toomas Kümmel.

“Oleme sõlminud kokkulepped, et osa sellest rahast läheb uute ettevõtete, töökohtade rajamiseks ning teine osa sotsiaal- ja kultuuriobjektidele,” selgitas ta.

“See on valdade võimalus, kuidas raskel ajal tulumaksulaekumist suurendada,” arvas Kümmel. “Kindlasti on meil Tallinna külje all seda märgatavalt lihtsam teha kui võib-olla suurematest keskustest eemal,” lisas ta samas.

Kümmel usub, et Jõelähtme valla kogutulu jääb tänavu enam-vähem eelmise aasta tasemele.

“Jõelähtme vallal ei ole praktiliselt põllu peal suuri arendusi nagu võib-olla naabritel Raes, Viimsis ja Harkus,” lausus ta. “Meie areng pole olnud väga hüppeline, kuid see-eest on see olnud pidev ja ilmselt see ka jätkub. Tihtipeale tekitavad liiga järsud arengud küll korraks arenguhüppe, aga lisavad väga suuri probleeme tulevikuks.”

“Meil on ka üks parimaid demograafilisi struktuure, kui vaadata vanuselist ja hariduslikku koosseisu,” lisas Kümmel.

Siiski pole Jõelähtme laenudeta hakkama saanud. Mullu võttis vald laenu kahe lasteaia ehitamiseks ning koolimaja renoveerimiseks, ütles Kümmel. Tänavu saavad need objektid valmis. Tuleval aastal ei kavatse vald tema sõnul laenu võtta.

“Töötus on kasvanud,” vastas Kümmel küsimusele, kas valla elanike olukord on aastatagusega võrreldes halvem. “Minul isiklikult on majanduslik olukord halvem, sest vallavalitsus alustas seda aastat oma palga kümneprotsendilise kärpimisega,” lisas ta.

Kümmel arvab, et praeguse finantseerimissüsteemi juures peaksid omavalitsused üldjuhul ise hakkama saama, välja arvatud need, mis on looduslikest tingimustest tulenevalt eriolukorras nagu näiteks Ruhnu ja Piirissaare.

“Kui riigil on raske, siis ka omavalitsused peaks käituma selle arvestusega. Ei saa ju olla, et riigil on raske ja omavalitsustel väga lihtne,” lausus Kümmel. “Sellega peab lihtsalt arvestama, on paremaid ja on kehvemaid aegu.”

Maa taotlemine munitsipaalomandisse

30. juuni 2009 nr 511

Aluseks võttes maareformi seaduse § 28 lg 1 p 4, Vabariigi Valitsuse 02.06.2006 määrusega nr 133 kinnitatud "Maa munitsipaalomandisse andmise korra" ning Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määrusega nr 155 kinnitatud "Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord", Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Taotleda Harju maavanemalt munitsipaalomandisse Jõelähtme vallas Iru külas asuv Iru puhkeala maaüksus.
2. Maaüksus taotleda munitsipaalomandisse sihtotstarbega – sotsiaalmaa alaliik üldkasutatav maa (017; Üm) 100%.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisel.

Väino Haab
Vallavolikogu esimees

Jõelähtme valla arengukava ja selle tegevuskava muutmise algatamine

30. juuni 2009 nr 522

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 7 ja § 37 ja Jõelähtme valla põhimääruse § 30 lg 1 p 7 ja § 66, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Algatada Jõelähtme valla arengukava aastateks 2007-2018 ja selle tegevuskava muutmine.
2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Väino Haab
Vallavolikogu esimees

Jõelähtme valla valimiskomisjoni tööaja määramine

18. august 2009 nr 1

Otsus võetakse vastu "Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse" § 19 lõike 7 ja § 20 lõike 2 alusel:

1. Määrata valimiskomisjoni tööajad järgmiselt:
1.1. 19. augustist kuni 14. septembrini 2009 esmaspäevast reedeni kell 9.00–12.00;
1.2. 8. septembril 2009 kell 9.00–18.00;
1.3. 12. oktoobrist kuni 14. oktoobrini 2009 kell 12.00–17.00;
1.4. 18. oktoobril alates kella 08.30-st.
2. Valimiskomisjon asub Jõelähtme Vallavalitsuse tööruumides Jõelähtme vallamajas, aadressil Jõelähtme küla, Jõelähtme vald, Harjumaa.
3. Otsus avaldatakse ajalehes Jõelähtme ja Jõelähtme valla veebilehel.
4. Otsus jõustub allakirjutamisega.
5. Vastavalt "Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse" §-le 64 võib huvitatud isik esitada otsuse peale kaebuse Harju Maavalitsuse valimiskomisjonile.

Leho Kure
Valla valimiskomisjoni esimees

Jõelähtme Vallavalitsus teatab

Vallavolikogu, eelnevalt läbi vaadanud valla arengukava 2007–2015 (muudetud), võttis 30.06.2009. a vastu otsuse selle muutmise vajaduse kohta.

Huvitatud isikud saavad olemasoleva arengukava 2007–2015 (muudetud) kohta perioodiks 2010–2015 teha ettepanekuid, täiendusi ja muudatusi, mille vastuvõtmise lõpptähtajaks määrab vallavalitsus 1. oktoobri 2009. a.

Arengukava kohta tehtud ettepanekud esitab vallavalitsus koos oma seisukohtadega volikogule hiljemalt 4 (neli) nädalat pärast ettepanekute esitamise tähtaja möödumist.

Ettepanekute põhjal tehakse arengukava eelnõus vajalikud muudatused.

Teade arengukava ja selle muutmise eelnõu avalikustamise kohta avaldatakse maakonnalehes ja valla kodulehekküljel Internetis.

Arengukava eelnõu arutatakse vähemalt kahel lugemisel kahel volikogu istungil.

Avaliku väljapaneku kestus ei või olla lühem kui kolm nädalat.

Vallavalitsus korraldab avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamise arengukava koostamise protsessi ning tagab kehtestatud arengukava järgimise.

Arengukava on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse tähenduses omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärke määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

Esitatud ettepanekud peavad sisult toetama ja vormilt arvestama arengukavale esitatavaid nõudeid kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse tähenduses.

Ettepanekute kirjalik esitus peab avama arusaadavalt ja tasakaalustatult majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi vajadusi ja suundumusi ning taotlema eri eluvaldkondade arengu integreerimist ja koordineerimist.

Koostas
Lembit Tuur
Arenduse peaspetsialist
Tel 50 79 000

Elukoha andmed rahvastikuregistris

Elukoha andmete kandmiseks rahvastikuregistrisse esitab isik vallavalitsusele elukohateate, mille saab täita vallamajas registripidaja abiga.

Pereliikmed võivad esitada ühise elukohateate, juhul kui esitatakse ühe ja sama elukoha aadress.

Elukohateate esitamisel on vajalikud isikut tõendavad dokumendid: lastel sünnitunnistused, täiskasvanutel pass, ID-kaart või juhiluba. Nendest dokumentidest tehakse vallavalitsuses koopiad, mis lisatakse elukohateatele. Enam ei ole vaja minna senisesse/endisesse elukohajärgsesse omavalitsusse tegema nn väljakirjutust, vaid elukohateade esitatakse kohe uue elukoha järgsesse omavalitsusse. Kümne päeva jooksul teeb vallavalitsuse töötaja kande rahvastikuregistrisse ning selle kandega asendatakse vana elukoht uuega. Elukoha aadressiandmeid on võimalik muuta ka ruumi omaniku õigustatud nõudmisel või kohtuotsuse alusel.

Ruum, mille aadressiandmed isik annab elukohaks, peab vastama elamuseadusega kehtestatud tingimustele ja Vabariigi Valitsuse poolt eluruumidele kehtestatud nõuetele. Ruumi omanik lisab elukohateatele ruumi kasutamise õigsust tõendava dokumendi koopia. Ka üürileping on kande tegemise aluseks, selle puudumisel piisab elukoha andmete kandmiseks rahvastikuregistrisse ruumi omaniku allkirjast elukohateatel. Kui elukohateade saadetakse posti teel, lisab esitaja koopia isikut tõendavate dokumentide isikuandmete leheküljest, samuti ruumi kasutamise õigusi tõendava dokumendi koopia. Digitaalallkirjaga elukohateate esitamisel ei lisata isikut tõendava dokumendi isikuandmetega lehekülje koopiat.

Elukoha andmete rahvastikuregistrisse kandmise erisused:

- vastsündinu elukoht pärast akti koostamist kantakse registrisse ema elukoha järgi;
- 15–17-aastane alaealine võib esitada vanema elukoha andmetest erinevad andmed, kuid seda ainult vanema kirjalikul nõusolekul;
- omavalitsus ei tee kannet rahvastikuregistris, kui isik ei ole nimetatud ruumi omanik, elukohateatel puudub omaniku luba või leping ruumi kasutamiseks ning kui ruum ei vasta eluruumidele kehtestatud nõuetele;
- juhul kui kohalik omavalitsus keeldub isiku elukohateates märgitud andmete kandmisest rahvastikuregistrisse, teavitab ta sellest elukohateate esitajat 10 päeva jooksul pärast elukohateate saamist.

Rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmetel on õiguslik tähendus:

- Riigikogu ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel, rahvahääletusel ja rahvaküsitlusel;
- kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekuvate maksude tasumisel maksuseadustes sätestatud alustel;
- avaliku ülesande täitmisel, kui selle ülesande täitmine on seotud elukohajärgsusega;
- isiku elukoha aadressiandmete puudumine rahvastikuregistris ei takista kohtuja eeluurimist, riiklikku järelevalvet või riiklikku sundi kohaldava asutuse seadusjärgsete toimingute teostamist.

Jõelähtme valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste taotlemise põhialuseks on samuti rahvastikuregistrijärgne elukoht.

Elukohateate blankette saab vallavalitsusest ning valla kodulehelt avaliku teabe ja blankettide ja vormide lingi alt (pdf-formaadis).

Õpilaste sõidusoodustused

Jõelähtme valla hariduse-, kultuuri- ja sotsiaalosakond

Sõidusoodustust makstakse õpilastele, kes elanikeregistri andmetel on Jõelähtme valla elanikud.

Nagu eelnevatel aastatel on sõit valla õpilasliinidel õpilaspileti ettenäitamisel tasuta, samuti hüvitatakse meie valla koolide õpilaste ühistranspordi sõidukulud 100%, kui õpilasliin ei läbi lapse elukohta.

Tasuta saavad kooli sõita erivajadustega lapsed ning muukeelsete koolide õpilased, sest Jõelähtme vallas vastavad haridusasutused puuduvad.

Lähtudes "Õpilaste sõidusoodustuse taotlemise, määramise ja väljamaksmise korrast Jõelähtme vallas" makstakse 100% sõidusoodustust väljaspool oma valda põhiharidust ning keskharidust päevases õppevormis omandavatele koolilastele juhul, kui pere sissetulek pereliikme kohta ühes kuus ei ületa kehtivat toimetulekupiiri. 50%-list sõidusoodustust on võimalik taotleda, kui sissetulek ühe pereliikme kohta ei ületa 1,5-kordset kehtivat toimetulekupiiri. Käesoleval aastal on toimetulekupiiriks 1000 krooni esimese pereliikme kohta, iga järgneva kohta 800 krooni.

Et valla territoorium on suur ning iga lapse koolitee erinev, siis on lisatud säte, mille kohaselt on vallavalitsusel õigus menetleda ka erandjuhtumeid ning maksta igakuist toetust, kui sõidusoodustuse vajadus on põhjendatud.

Sõidusoodustust reguleeriva korra alusel ei kuulu kompenseerimisele huvikoolides käivate õpilaste bussisõit ning samuti täiskasvanute gümnaasiumide õpilaste transpordikulud. Huvikoolides käivatele lastele maksab Jõelähtme vald kompensatsiooni kuutasu osas ja niinimetatud õhtukoolis õppijad on suuremalt jaolt tööl käivad inimesed.

Sõidusoodustuse saamiseks on vaja vallavalitsusse esitada vormikohane taotlus, mis on kättesaadav Jõelähtme valla kodulehelt. Kuna sõidusoodustuse maksmine on mõnel juhul seotud perekonna sissetulekuga, on vallavalitsusel õigus nõuda ka vastavaid dokumente. Sõidusoodustust makstakse taotlusele lisatud kuukaardi või sõidupiletite alusel.

Lähemalt saab tutvuda nii "Õpilaste sõidusoodustuse taotlemise, määramise ja väljamaksmise korraga" kui ka "Jõelähtme valla eelarvest sotsiaaltoetuste maksmise korraga" valla kodulehel www.joelahtme.ee, alajaotuse "Sotsiaalhoolekanne" all.

Kuidas saab kätte ranitsatoetuse

Kristiina Välba
Hariduse-, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja

Jõelähtme Vallavalitsus maksab ka sel sügisel ranitsatoetust valla lastele, kes lähevad esmakordselt kooli.

Ranitsatoetust makstakse kõigile 1. klassi minevatele lastele, hoolimata sellest, kas laps läheb valla kooli või mõne teise omavalitsuse kooli. Ainsaks tingimuseks on see, et vähemalt üks vanematest peab olema rahvastikuregistri andmetel elanud Jõelähtme vallas alates jooksva aasta 1. jaanuarist ning laps on rahvastikuregistri andmetel Jõelähtme valla elanik.

Toetuse taotlemiseks peab lapsevanem, eestkostja või hooldaja esitama vallavalitsusele vormikohase avalduse ning teise omavalitsuse kooli mineva lapse vanem peab toetuseavaldusele lisama ka kooli tõendi.

Käesoleval aastal on ranitsatoetuse määraks 2000 krooni ning toetust makstakse alates septembrist kolme kuu jooksul.

Soojusvarustusest Lool ja Kostiveres

Mati Tatar
Fortum Termest AS
juhatuse liige, tehnikajuht

Kohalike valimiste eel aktiviseeruvad nii mõneski paigas rühmitused, kes inimeste teadmatust ja tundlikkust energeetikavaldkonna küsimustes ning selle teema keerukust ära kasutades on haistnud just siin oma võimalust valijate hääli püüda. Taas on heisatud lipud ja lubatud alustada võitlust õiglaste kütte- ja soojahindade eest.

Käib hämamine pooltõdede ja väljamõeldistega, süüdistatakse seniseid vallavalitsejaid tegevusetuses, riigi poolt seatud kontrollorganeid saamatuses ning antakse mõista, et just nemad löövad võimule pääsedes korra majja. Käesolevas kirjatükis selgitan Jõelähtme valla kaugkütte tänast tegelikku olukorda ning edasisi suundi.

Neli aastat tagasi müüs Jõelähtme vald pärast pikka ja põhjalikku kaalumist Loo ja Kostivere soojusmajanduse Fortum Termest AS-le. Vallajuhid mõistsid, et nii saab ära maksta kunagi võetud 10 miljoni kroonise soojalaenu ja raha jääb veel muudegi kulude katteks. Oluline oli siis leida vastutaja, et elumajad oleks soojad ja kraanidest tuleks alati sooja vett. Spetsialiseeritud soojusettevõttel on elulise teenuse osutamiseks pikaajaline ja rahvusvaheline kogemus, oskusteave ja spetsialistid. Fortum Termest kohustus ostu-müügilepingu kohaselt investeerima järgneva 15 aasta jooksul Loo ja Kostivere kaugkütte olukorra parandamisse 11,35 miljonit krooni.

Fortum on Kostiverre ja Loole kõvasti investeerinud

Tänaseks on Fortum Termest rajanud uue katlamaja Loo alevikku ning uuendanud ja automatiseerinud Kostivere katlamaja. Sellega hoiti kokku üheksa töötaja palgakulud ning säästeti vanade katlamajade ja nende seadmete suuri hoolduskulusid. Soojusallikate tööd jälgitakse ning juhitakse Tallinnas Kassi tänaval asuvast juhtimiskeskusest. Seal ööpäevaringselt valves olevad operaatorid on valmis kõrvaldama häired arvutisüsteemi kaudu või vajadusel operatiivselt kohale sõitma. Hooldetöötajad teevad vastavalt graafikule ka kõik ettenähtud hooldus- ja reguleerimistööd.

Investeeritud on soojusvõrkudesse, vahetatud mitmeid kehvas seisus olnud võrgulõike ning soojakambrites asuvaid siibreid tänapäevaste vastu ning isoleeritud torustikke. Praegu asendavad töömehed amortiseerunud võrguosa Saha tee ääres teenindusmaja ja kooli piirkonnas. Kahekümnesse Loo ja viieteistkümnesse Kostivere korrusmajja paigaldasime uued tänapäevased soojusmõõturid ning nende näite võetakse juba kauglugemise teel. See tähendab, et mõõtja näidu lugemiseks või kontrollimiseks ei pea enam laskuma soojasõlme. Kokku on möödunud nelja aasta jooksul investeeritud Loole ja Kostiverre ligi 8 miljonit krooni.

Soojusvõrkude suured kaod

Loo ja Kostivere soojusvõrgud on ehitatud valdavalt nõukogude perioodil tolleaegsete normide ja ehitustavade järgi. Kütus oli odav, riik doteeris soojusetootjaid ning kokkuhoid ei olnud probleemiks. Loo alevikus on kokku 7,77 km soojusvõrke (kahe toru arvestuses). 2008. a statistika näitas, et kogu võrgukadu moodustas 29%.

Siinseks eripäraks on, et umbes 50 väikeelamut saab oma kütte ja sooja vee läbi kahe kesksoojussõlme (asuvad Spordi 3 ja Pärna 1a). Kesksõlmes vajalike parameetriteni reguleeritud soe vesi ja kütte pumbatakse väikeelamuteni nelja kõrvuti kulgevat liini mööda. Selleks on ühte kanalisse asetatud kütte peale- ja tagasivoolutorustikud ning soojavee pealevoolu ja tagastuvad torustikud. Samas kanalis kulgeb tavaliselt veel viies – külmaveetoru, mis kuulub AS-le Loo Vesi.

Neljatorusüsteem moodustab 60% kogu aleviku torustike pikkusest.

Paraku on selline süsteem kõrgendatud soojuskadude allikaks. Nagu näitavad mõõtmised, läks Pärna 1a kesksõlmest kuni väikemajadeni talveperioodil kaduma 60% soojusest ning suvel 81%. Kuigi Spordi tänava kesksõlmest kulgevatel võrkudel kadu täpselt mõõta ei saa, sest kesksõlmes puudub soojusmõõtja, võib oletada, et ka siin on kadude pilt sarnane.

Paindlik lähenemine

Kõik korrusmajad saavad oma kütte kahe toru abil ning nõutava temperatuuriga küttevesi ja soe tarbevesi valmistatakse maja soojussõlmes.

Loomulikult ei ole suurte kadude põhjuseks ainult asula neljatorusüsteemid. Välja tuleks vahetada sisuliselt kõik vanad kehva isolatsiooniga torustikud. Kui võtta aluseks võrkude kogupikkus ning uue nüüdisaegse eelisoleeritud võrgu ehituse ühe jooksva meetri keskmine maksumus – 4000 kuni 5000 krooni –, siis oleks vajalik renoveerimissumma vahemikus 30 kuni 35 miljonit krooni. Loomulikult ei saa nii suurt summat investeerida ühekorraga, sest see tõstaks järsult soojuse hinda. Seni on suuremaid torustikevahetusi pidurdanud ka AS Loo Vesi nõudmine, et koos soojusvõrguga tuleks vahetada samas kanalis asuvad külmaveevõrgud. Ratsionaalne oleks suuremaid soojusvõrkude vahetusi teha siis, kui Loo Vesi alustab saadud eurorahade abil veevõrkude vahetust. Ainuüksi ühised kaevamistööde hanked aitaksid mõlemal ettevõttel raha kokku hoida.

Soojusvõrkude optimeerimine

Möödunud sügisel alustasime läbirääkimisi Spordi tänava kesksoojussõlmega ühendatud väikemajade omanikega. Tegime ettepaneku, et nad loobuksid soojaveevarustusest ning paigaldaksid majadesse elektrilised soojaveeboilerid. See võimaldaks sulgeda pooled iga elamut varustavast neljast sooja raiskavast torust. Meie poolt esialgselt pakutavat kompensatsiooni pidasid omanikud ebapiisavaks. Tänaseks oleme valmis pakkuma hüvitist suuruses, mis kataks elektriboileri paigalduskulud täielikult või kui elanik ei soovi sellega tegeleda, oleme valmis boileri ise paigaldama. Lähiajal saadetakse selleteemalised kirjad kõikidele majavaldajatele.

Oleme ettepaneku teinud ka Pirita tee lõpus asuvale eramule loobuda tsentraalsest küttest ja soojast veest. Seda elamut varustav torustik töötab eriti kulutavalt. Umbes 300 m pikkuse nelja toruga võrgu taga on lisaks kõnealusele eramule veel vaid kolm väiketarbijat, kes on ammu loobunud tsentraalsest küttest ning tarbivad vaid sooja vett.

Soojuse hindadest

Ajal, mil Fortum Termest ostis siinsed soojusettevõtted, oli toasooja hind Lool 493 kr/MWh ja Kostiveres 499 kr/MWh, millele tol ajal lisandus 5% käibemaksu. Soojuse hinna kõige olulisem tegija – gaas – maksis 1650 kr tuhande kuupmeetri eest.

Nelja aastaga on olukord paljuski muutunud. Tõusnud on kütuste hinnad, lisandunud on gaasi võrgutasu, gaasiaktsiis, tõusnud on soojusenergia käibemaks, tunduvalt on kasvanud saastetasud, kallinenud on seadmed ja materjalid. Võrreldes 2005. aastaga oli gaasi hind möödunud sügistalvel peaaegu viis korda kõrgem, ületades 7000 kr piiri oktoobrikuus. See oli ka põhjuseks, miks novembris-detsembris jõudsid elanikeni arved, millel soojuse 1 MWh hind ületas 1100 krooni piiri. Sellele summale lisandus veel 18%-ne käibemaks. Õnneks hakkas selle aasta alguses gaasi hind tasapisi langema ning koos sellega ka igakuine soojuse hind. Praegu on soojuse maksumus Lool 796,87 kr/MWh eest ja Kostiveres 726,46 kr/MWh.

Gaasi hind sõltub AS-ga Eesti Gaas sõlmitud lepingus oleva valemi kohaselt arvestuskuule eelneva kuue kuu keskmisest raske- ja kergeõli hinnast ning arvestuskuu viimase päeva dollari kursist, mistõttu on üsna raske prognoosida hindade liikumist. Seepärast ei tea me enne kuu lõppu täpselt ka jooksva kuu gaasi hinda ja seetõttu ka toodetava soojuse tegelikku omahinda. Tundub siiski, et eelnenud talvega võrreldavaid väga järske hinnatõuse eeloleval küttehooajal oodata ei ole.

Teadmiseks veel niipalju, et selle aasta 7. juulist on Eestis kehtestatud kord, mis lühendab uute hindade etteteatamisaega kolmelt kuult ühele. Lisan veel, et Fortum Termest AS-l kui ettevõttel, kes müüb aastas üle 50 000 MWh energiat, lasub seaduslik kohustus kooskõlastada müüdava soojuse piirhinnad Konkurentsiametis. Kooskõlastatud hinnad on väljas nii Konkurentsiameti kui meie kodulehel www.fortumtermest.ee. On küll täiesti arusaamatu Lool levitatav info, mille kohaselt olevat Konkurentsiamet väitnud, et nemad ei suuda Fortum Termesti poolt kehtestatud hindasid kontrollida ja seda peaks tegema veel mingi kolmas organisatsioon.

Mis saab edasi

Fortum Termesti eesmärk on kindlustada oma kliendid kvaliteetse kaugküttesoojusega, mille hind oleks taskukohane. Lool ja Kostiveres saab tulevikus kasutusele võtta senisest tänapäevasemaid lahendusi, mis oleksid kasulikud nii kliendile kui meile. Teeme eeluuringuid väikeste gaasimootorite paigaldamiseks umbes 15 piirkonda üle Eesti, sh ka Loole. See võimaldaks siin toota elektrit ning jääksoojus ära kasutada soojusvõrgus. Otsime ka sobivaid biokütusel töötavaid kombijaamade lahendusi. Kahjuks näitavad esialgsed päringuvastused, et praegu on need siinse suhteliselt väikese tarbimise jaoks veel liialt kallid. Plaanipäraselt jätkuvad tööd võrkude tehnilise seisukorra parandamiseks ning tarbimise optimeerimiseks.

Juuli lõpus kohtusime oma klientidega Loo kultuurikeskuses. Kogunenud oli palju rahvast ning see näitab veel kord inimeste suurt huvi meie teenuse vastu. Tõsi on, et küttearve on inimese isiklikus eelarves oluline kuluartikkel. Oleme tänulikud koosolekul esitatud arvukate ja siiraste küsimuste eest ning võimaluse eest taas oma klientidega kohtuda.

SÄÄSTA KUNI 70% KÜTTEKULUDELT
ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK JA PAIGALDUS.
HINNAD ALATES 11750,-
TEL: 666 1355
WWW.KODUKLIIMA.EE

Õnnitleme kõiki juuli sünnipäevalapsi, **soovime õnne ja tervist!**

Valla eakate sünnipäevad augustis 2009

82	06.08	HUGO NIGOL	Ihasalu küla
82	21.08	HEINO VAIN	Rebala küla
81	05.08	ALEKSANDER OLÕKAINEN	Iru küla
94	21.08	OLGA ROŽOK	Jägala küla
89	07.08	LEIDA SIRKAS	Loo küla
88	12.08	LAINE NÕMMIK	Vandjala küla
88	31.08	SALME TOMP	Koogi küla
85	29.08	LINDA KARIN	Loo alevik
84	10.08	ELMERISE PAKKAS	Aruaru küla
84	29.08	LINDA NÕMSALU	Maardu küla
83	03.08	VAIKE HELL	Neeme küla
83	08.08	NAIMA FEDULAJEVA	Kostivere alevik
83	29.08	ERNA RÜÜTEL	Kostivere alevik
82	21.08	NIINA HEINLA	Loo alevik
81	19.08	LIDIA ODRAKS	Loo alevik
81	31.08	ASTRID TUNKEVITš	Koila küla
75	12.08	ERNA RÄBIN	Haljava küla
75	25.08	HELME JUUR	Loo alevik
75	27.08	PALMI VAIN	Rebala küla
70	01.08	VIRVE MALM	Kaberneeme küla
70	01.08	TIIU VESKI	Iru küla
70	18.08	RUTT PAAL	Loo alevik
70	18.08	SVETLANA LEONIDOVA	Neeme küla
70	21.08	LAINE KAASIK	Kostivere alevik

KOSTIVERE PÕHIKOOL ALUSTAB 2009/10. ÕPPEAASTAT 1. SEPTEMBRIL KELL 9.00 AVAAKTUSEGA.

KOSTIVERE PÕHIKOOL TÄHISTAB 25. AASTAPÄEVA 4. SEPTEMBRIL 2009 KELL 12.00 KONVERENTSIGA "MEENUTADES MÖÖDUNUT". OSALEMA OOTAME KOOLI VILISTLASI, ENDISI ÕPETAJAID JA KOOLITÖÖTAJAID.
Kostivere koolipere

HEINO SEINRET
09.04.1934–17.06.2009
mälestavad endised Lootari lauljad

Avaldame südamlikku kaastunnet

AHTO NIIDAS	30.09.1950 – 07.06.2009
ALAR GAMDŽAŠVILI	24.09.1973 – 10.06.2009
ENDEL SEPP	17.04.1925 – 16.06.2009
HEINO SEINRE	09.04.1934 – 17.06.2009
LEILI BENJAMIN	04.04.1935 – 22.06.2009
HILLAR VÕSANG	23.02.1954 – 20.06.2009
HALLAR RULL	04.09.1955 – 24.06.2009
NATALJA LARS	24.08.1958 – 28.06.2009
MARGIT PÄRTMAA	04.08.1968 – 30.06.2009
REINALD MARTEN	16.07.1915 – 19.07.2009
KALEV TAMURI	01.04.1967 – 24.07.2009
ELZA ANTIPOVA	08.07.1923 – 27.07.2009
ELMAR VENTSEL	27.02.1929 – 29.07.2009

KÕIKIDE MÄÄRUSTE JA OTSUSTEGA SAAB TUTVUDA JÕELÄHTME VALLAVALITSUSE KANTSELEIS, RAAMATUKOGUDES JA KODULEHEL:
www.joelahtme.ee

Väljaandja:
Jõelähtme Vallavolikogu
ja Vallavalitsus
Toimetaja Merike Metstak
52 788 70 ja 6054866;
ajaleht@joelahtme.ee

M-internet -50% septembri lõpuni

Loo alevikus levib ülikiire Elisa M-internet!

elisa

Vaata ülikiire interneti täpset leviala www.elisa.ee

Eesti esimene täissideoperaator

TÜV Eesti OÜ tehnoülevaatus
Vana-Narva mnt. 24B, Maardu
Teeme ülevaatust kõigi kategooriate sõidukitele.
Lisaks pakume väljaspool Euroopa Liidu toodetud autode tüübikinnitust.
Kontakt: tel. 637 9122, www.tuev-nord.ee

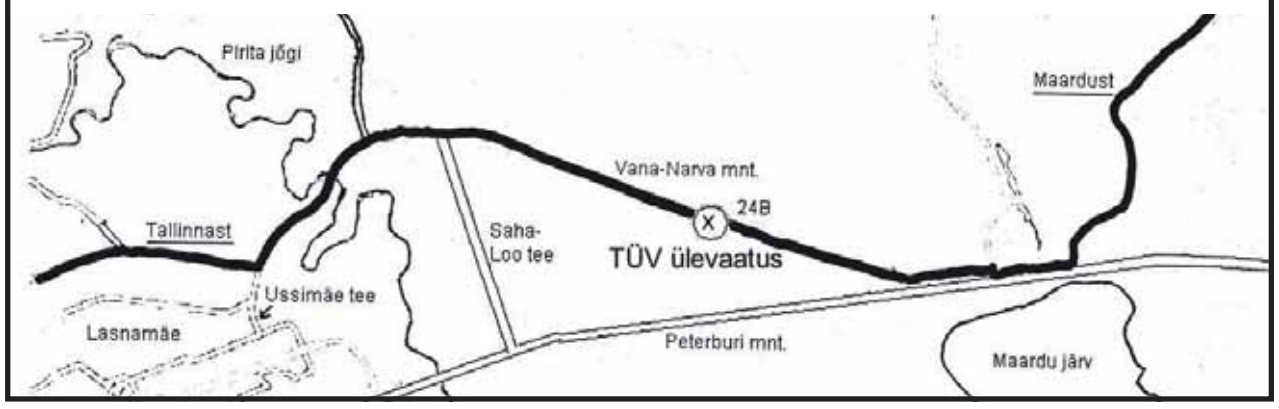

SUL ON **MURE?** MEIL ON **LAHENDUS**

+ **TEEME EHITUSPROJEKTI** UUE MAJA JAOKS VÕI OLEMASOLEVA ÜMBEREHITUSEKS
+ **TEEME MÕÕDISTUSPROJEKTI** OLEMASOLEVA EHITISE SEADUSTAMISEKS
+ AITAME **EHITUSLOA / KASUTUSLOA** TAOTLEMISEL

EELPROJEKT
ARHITEKTUURIBÜROO

MEIE KONTAKTID:
tel. 52 36 553
e-post: info@eelprojekt.ee
Väike-Ameerika 8 Tallinn
www.eelprojekt.ee

Lame- ja viilkatusetööd, remont ja hooldus.
Terasside ja fasaadide ehitus. Vihmaveesüsteemide paigaldus.
Töödele garantii. 53 436 257 või 6 55 55 66. Illar

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Kostivere päevakeskuse juures peatub pangabuss kell 9.00–10.00

21. augustil, 10. ja 24. septembril, 8. ja 22. oktoobril, 6. ja 19. novembril, 11. ja 17. detsembril.

Bussis saate:
- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsige lisa 6 310 310

HAABER-AUTO
AUTO- JA AIAKAUBAD

Husqvarna
Jonsered
PARTNER

Murutraktoritel suur allahindlus

www.haaber.ee

Autovaruosade müük
Autoremont, õlivahetus
Rehvide müük ja paigaldus
Aia- ja metsatehnika müük ja remont
Muruniidukite hooldus ja remont
Robotniidukite müük

Rohuneeme tee 2
Haabneeme, Viimsi vald
tel 6 090 351
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 15.00
e-post info@haaber.ee

Kanalisatsiooni- ja veetorustike ehitus, septikute-kogumismahutite müük ja paigaldus.
Teeme Teie maamajja korraliku joogivee ja reoveesüsteemi.
Töid teostame üle Eesti. www.jyritoru.ee
email: jyritoru@jyritoru.ee Tel: 58145117 või 5151985

Forestry OÜ ostab kasvavat metsa, kuuse-männipalki ja paberipuud. Abistame paberite vormistamisel ja raietöödel. Oma transport. www.forestryest.ee 56636076 56638551

Kõige soodsamad küttepuud! Lepp alates 330.-/ruum. Kask alates 375.-/ruum. Konteineris alates 1050.-/tk Toome puud Harjumaal tasuta koju! Tellimiseks helista 6707110, 5200093 või täida tellimisleht Internetis: www.puu24.ee

Müüa küttepuud: lepp rm 50cm 340,00. Lepp rm 30cm 360,00. Hind sisaldab transporti. Tel. 5032749

Kassil pojad! Mina jälle süüdi!? Loomakliiniku loomaarstid tulevad appi. Sa ei ole siiani steriliseerinud oma kassi, sest loomakliinik on kaugel, aega on alati vähe. Meie aitame sind. Kassi steriliseerimine maksab 700 krooni ja isase kassi kastreerimine 500 krooni. Lisainformatsioon telefonidel 58 325 248 (loomaarst Jaak Jõks), 53 439 332 (loomaarst Sven Müürsepp). Vaata ka www.kiipimine.ee Tuleme järele Loksa, Kuusalu, Jõelähtme, Maardu, Muuga, Tallinna, Jüri, Kiisa, Kurtna, Saku, Saue, Keila, Paldiski loomadele.

Teostame muru niitmist, puude raiet, hekkide ja okste lõikust ja teisi haljastus- ja hooldustöid. Tel 55 637 666

Liuguksed ja riidekapid teie soovide ja mõõtude järgi www.nagusul.ee 5221151

Müüa heitveemahutid ja septikud 2 kuni 50 kuupmeetrit. Hinnad soodsad, tähtajad lühikesed, transpordivõimalus. Tel 56 207 378.

Piirdeaedade müük ja paigaldus. Aedade remont. Terasside ehitus. Mulla müük ja kohalevedu. Övera Puit ja Aed OÜ Tel 55519950

Teeme erinevaid üldehitustöid, vundamendid, seinad ja katused. Tel 5013305.

Müüa saetud ja lõhutud küttepuid, erinevates pikkustes, laotud konteineritesse. Transport hinna sees. Tel 566 88 084

Alates 2008 aasta Juulist oleme avatud
Laupäeval 9.00 - 15.00
Tööpäevadel 8.00 - 19.00

DAF

Teostame igat liiki ülevaatusi sõidu-ja veoautodele, bussidele, traktoritele, mootorratastele, haagistele.

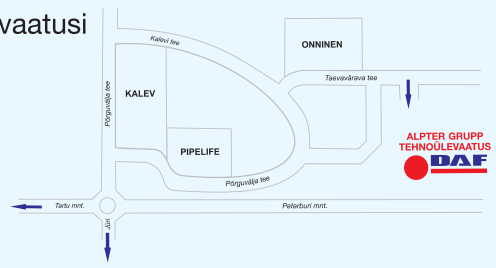

Alpter T.Ü.V. OÜ
Taevavärava tee 9a, Rae vald Tel. 606 4230 Mob. 5624 6136
www.alpter.ee tehno.rae@alpter.ee

HINDAN TEIE KINNISVARA

66 84 700 1partner@1partner.ee www.1partner.ee

1Partner KINNISVARA